

VIDURZIEMI ARIA IR GĖLES ZYDI

Žiemos Lietuvoj ligi sausio mėn. pabaigos visai nebuvo. Po Kalėdų prasidėjęs pavasariškas oras visą tą laiką ir laikėsi pastovus. Neteikę vilties ukinkai žiemos susilaukti, griebėsi pavasarinį darbą.

Joniškėlis. Biržų aps. Sausio 25 d. Gilionių kaimo ukin. J. Butkus išėjo lauko arti ir arš beveik visą dieną porą arklių. Nors ir nepergeriausias buvo arimas, bet jo pavyzdį pasekė ir kiti kaimynai.

Plateliai, Kretingos aps. Kai kurie ukinkai, nespėję laukus rudenį suarti, pradėjo juos arti sausio 28 d. Šiltas oras ir rytinis pašalys tiek pradijo dirvą, kad visai imanomas pasidarė arimas.

Nedzingė, Alytaus aps. Daugelio kaimų ukinkai leidžia laukan smulkiuosius gyvulius ganyti. Kurims pašaro trūksta, tie ir arklius su karvėmis gano.

Veisiejai, Seinų aps. Pavasariškam orui dvelkiant, pradeda žolė žaliuoti ir žibuoklės žydėti. Žmonės tai matydami, juokiasi iš meteorologų pranašyčių, kad, pasak jų, ši žiema busianti labai šalta.

PAŽANGUS MIESTELIS

Kupiškiis, Panevėžio aps. Prieš keletą metų šis valsčiaus miestas visai skurdus buvo, bet dabar jo nepažinsi; tiek jau jis pažėgęs ir pagrozėjęs, kad stebėtis reikia. Miestelis beveik visas atstatatė ir apsirupino reikalingiausiomis įstaigom. Jame yra didelė mūrinė bažnyčia, vidurinioji mokykla ir kelios pradžios mokyklos, pašto, telefono ir telegrafo įstaiga, 4 gydytojai, vaistinė, 4 malūnai, Taikos teisėjas, notaras, knygynai, gaisragesių komanda, keliasdešimtį įvairių amatininkų ir smulkių įmonių. Miestelis gatves išlygino ir šaligatvius taisosi, be to turi savo elektros sviesą. Gyventojų čia yra apie 3000. Miestelio išvaizdą labai pagrazino neseniai pastatytoji puiki geležinkelio stotis.

UZDARĖ ŽYDŲ KAPINES

Zarasai. Ežero saloj esančios žydų kapinės uždarytos. Žydams liepta susirasti kita kapinėms vieta. Kapinės uždarytos dėl tos priežasties, kad vanduo, skalaudamas salos krantus, išplauja karstus.

Lietuva, Latvija ir Estija Vienijasi

Kaunas, Lietuva, vas. 5 — Po nepaprastai nusisekusios paskaitos, kurią Kaune laikė Augustas Rei, įžymus Estijos asmuo, čia buvo įsteigtas komitetas sudaryti bendrai Lietuvos-Latvijos-Estijos Vienybės Draugijai. Nutarimas tokiai bendrai draugijai steigti pasirašytas abiejų Lietuvos-Latvių ir Lietuvių-Estų draugijų pirmininkų.

Augustas Rei, buvęs Estijos Valstybės Galva (prezidentas), Steigiamojo Estijos Seimo pirmininkas ir dabar didįjį vaidmenį Socialdemokratų darbuotojas ir draugas Estijos seimo užsienių reikalų komisijos pirmininkas, be to vienas iš Estų-Lietuvių Vienybės Draugijos steigėjų ir karštas Estijos-Latvijos ir Lietuvos tautų susivienijimo šalininkas, buvo pakviestas laikyti paskaitą apie Estijos konstituciją, apie Estijos politines partijas ir tų partijų politinį vaidmenį valstybės gyvenime.

Nors tema atrodo "sausoka" ir šiuo laiku Lietuvoj lyg ir ne "madoj", tačiau į paskaitą, kaip niekas nesitikėjo, prisirinko skaitlingas burys inteligentų iš visokių srovių ir pakraipų, ir su tikru atsidėjimu iš klausė įdomios p. Rei kalbos.

TRIJŲ RESPUBLIKŲ VIENYBĖ

Po paskaitos Lietuvių-Estų Draugija surengė vakarėnį, kurioj ir kilo sumanymas steigti bendrą šių visų trijų draugingų kaimynų draugiją, kurios veikimas apimtų visų trijų respublikų teritoriją.

Aptartu projektu bendros draugijos metiniai susirinkimai turės įvykti kas met kitą iš šių trijų respublikų, prisitaikant tautinių kiekvienos respublikos švenčių. Tos draugijos pirmininku bus asmuo tos valstybės, kurioj tą metą įvyks kongresas; iš kitų dviejų valstybių bus penkami vice-pirmininkai.

Sumanymas labai patiko ir daromi žygiai kuogreičiau įvykditi visų trijų šalių Vienybės Draugijai įsteigti.

No. 9-tas

Tel. Dial 5-1094

WORCESTER, MASS., 27-tą VASARIO (FEBRUARY), 1932

Kaina 5 Centai

Vol. XVI

Japonija Siuncia 60,000 Daugiau Kareivių į Šangajų

Šangajus. — Šešiasdešimt tūkstančių kareivių dabar siunčiami iš Japonijos į pagelbą tiems 25,000 kurie jau čia yra, generalas Tsai Ting-kai pranešė spaudos atstovams. Generalas Tsai Ting-kai, kiniečių devynioliktos armijos vadas, taipgi pasakė, kad jo armija galėtų išvyti japoniečius iš kiniečių teritorijos greitai, bet nedaro užpuolimo užtai, kad jie nori taikos ir išlaikyt Tarptautinės Kolonijos neutralitetą. Kiniečiai yra pasiryžę nepasiduoti iki paskutinio šuvis ir paskutinių minučių.

Japoniečiai vėl užpuolė ant Kianganv tuomi panaikindami gandus, kad jie lauks naujų kareivių pirmą negu toliau kariaus tame punkte.

Nors japonų kareivių pulkai nepadarė jokių laimėjimų Šangajaus kovoje, ir daugiausia gynėsi save paskutiniuose 24 valandose, kiniečiai sakė, nenorėjo pradėti ofensyvą bijodami sukelti keblumų Tarptautinėje Kolonijoje. Abėjos pusės ruošėsi toliau kovot.

Majoras Wu Teh-chen perspėjo užsienių konsulus, kad kiniečių valdžia neatsakys už praradimą gyvybių ar nuosavybių Tarptautinėje Kolonijoje arti Japonijos konsulato. Jo perspėjimas laikomas kaip žinia, kad kiniečiai bombarduos tą vietą kur japonijos konsulatas.

Keturiolika bombų buvo numesta ant Lungua gelžkelio stoties, kada japonų lėktuvai perleikė. Jei ant Lungua arsenalo nupultų bombos, tai eksplozija sunaikintų visą Šangajų. Japonų lėktuvai bombardavo Woosung ir japonų karinis laivas sušaudė kiniečių tvirtoves ten arti stovėnčias.

Kiangwen sekcijoj, japonai bombardavo visą dieną, bet kiniečių armija užėję vakarui apėjo apkasus, netikėtai užpuolė japonus ir paėmė atgal visą teritoriją ką buvo praradė per dieną.

Klaipėdos Byla Haagos Teismui Neperduota; Lietuva Užprotestavo

Geneve. Vasario 20 d. — Nusiginklavimo Konferencijos darbas labai sunkiai vyksta. Konfliktas Tolumuose Rytuose ir Japonijos neklausymas Tautų Sąjungos, nusiginklavimo darbai labai kliudo. Konferencijoj labai išmetinėta Japonijai, tačiau jos atstovai negalėjo nieko daugiau atsakyti, savo vyriausybės žygius pateisinti, kaip tik, kad tas žygis buvo reikalingas Japonijos imperijos teritorijos ribas praplėsti.

Tautų Sąjungą konferencijoj labai puolė mažųjų valstybių atstovai, jie nurodė, kad didžiosios valstybės daugiau pasitiki savo ginkluota jėga negu tarptautinėmis teisėmis ir sutartimis ir tuo Tautų Sąjungos autoritetą atsidaduria ginkluotos jėgos įtakoj.

Pietų Afriko atstovas pareiškė, kad mažosios valstybės priverstos nusiginkluoti ir sukikti tarptautinius nesupratimus risti taikingu būdu, o didžiosios valstybės išleido apie \$500,000,000 naujiesiems ginklams.

Lietuvos atstovas Dr. Zaunius pareiškė: "Tokios mažos valstybės, kaip mano, jaučia, jog jų saugumas ir teritoriale neliečiomybė tegali būti garantuota tik kuomet įstatymas turės didesnės reikšmės ir galios negu legalė." Vėliau p. Zaunius pasilūė viadikus tarptautinius nesuspriatimus risti tarptautiniu—arbitracijos biuru. Jo kalbą parėmė ir visų kitų mažųjų valstybių atstovai.

"TAUTŲ SAJUNGA NE SUGĖBA SAVO PAREIGŲ GERAI ISPILDYTI"

Geneve. — Vasario 20 d. Tautų Sąjungos referentas Klaipėdos klausimą perduoti Hagos Tarptautiniam Teismui rišti. Del to spaudoj pasirodė žinios, kad Tautų Sąjungą Klaipėdos klausimą perduoda Hagos Teismui.

Referento Colbano pasiulymu pasipriešino Lietuvos atstovas, Lietuvos atstovas pareiškė, kad Klaipėdos konvencijos numatytos didžiųjų valstybių: Britanijos, Francijos, Italijos ir Japonijos, kurios garantavo Klaipėdos konvenciją, patiems referuoti Klaipėdos klausimą Pasauliniam Teismui, tačiau tų valstybių atstovai pareiškė negalį to padaryti kol negaus atitikimas nuo savo vyriausybių instrukcijas.

Ministeris von Bulow, kuris atstovavo Vokietiją Klaipėdos klausime, Klaipėdos taikai pridavė didesnės svarbos negu Tolumųjų Rytų klausimui, nes tą pat dieną abu klausimai buvo svarstomi. Tolumųjų Rytų klausimui, jis pasiuntė savo pavaduotoją Dr. von Weizsackerį. Ministeris Bulow posėdyje pradėjo išmetinėti Tautų Sąjungai, kad ji nesugeba savo pareigas pildyti, tačiau referentas Colban, jam atsakė, kad ne vieta ir ne laikas taip kalbėti, Tautų Sąjungai vos pradėjus Klaipėdos klausimą nagrinėti.

AROGANTISKI VOKIEČIŲ SPAUDOS GRASINIMAI

Berlynas, vasario 19 (I.N.S.) — "Vokiečių spauda tebeverda apmądu del Lietuvos erogantiskumo, kuri pasinaudojus, iš tarptautinių sunkenybių beveik ginklu užvaldė Klaipėdą, Tautų Sąjungos užgyrimu ir Versalės sutarties parėdymu esančia autonomiška vienetu su nedidele teritorija, kurioje gyvena 180,000 žmonių, ir iš tų esą vos tik 35,000 lietuvių, o kiti vokiečiai.

"Kauno, ir ypatinai Lietuvos spaudos adresu leidžiami grasinimai, kad Lietuva galinti ne tekti ne tik Klaipėdos, bet ir savo nepriklausomybės, nes kaip Europai atsitatant niekas nesinteresavę maža lietuvių tautelė ir jos nuosavia valstybe, taip ir dabar niekam galva neskaudėsianti, ar Lietuva pasilik žemėlapyje, ar ne.

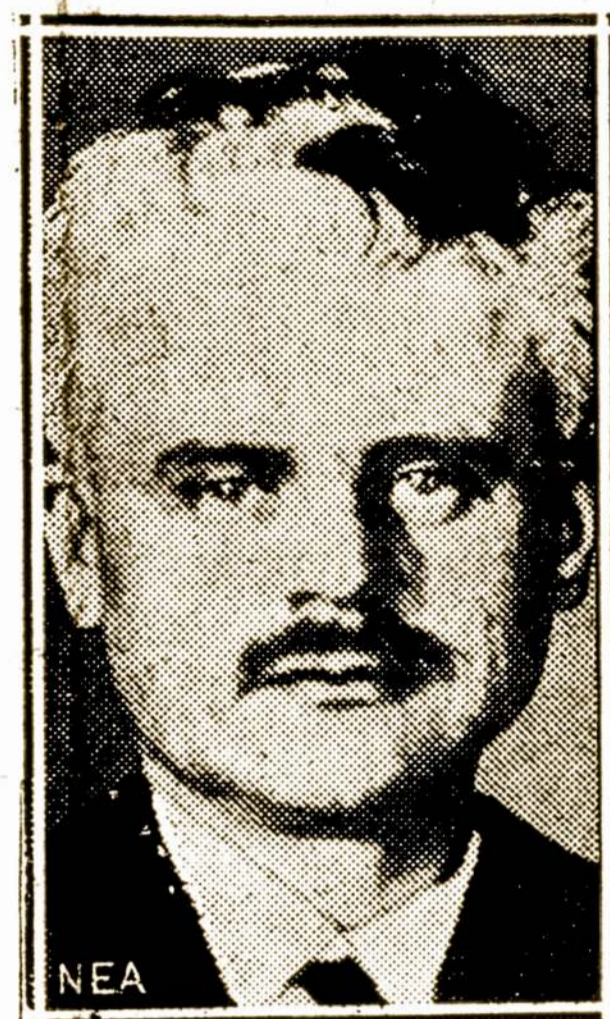
VOKIEČIŲ SPAUDA GRASINA SMURTU

"Sutimas, kurs apėmė vokiečių spaudą, paeina del Lietuvos organų pareiškimų, kad Lietuva nesitrauks iš Klaipėdos, net gi jei Aukščiausio Teismo ir Tautų Sąjungos nusprendimai išėity Lietuvai nepalankūs.

"Kaip žinoma, Vokietijos valdžia, nenorėdama paasrint tarptautinės padėties—sūtiko Klaipėdos klausimą, prieš pavadant Tautų Sąjungos forumo valiai, pirmą perduoti Haagos Tribunolui opinijai. Kancleris Bruenin gas pareiškė, kad kadangi Tribunolas teisingai atsinešė į vokiečių klausimą Dancigo mieste, jis taip pat atiduos vokiečiams ir Klaipėdą, gi Tautų Sąjungą, pasiremdama Tribunolo nuospredžiu, kitaip negalės pasielgti, kaip priversdama Lietuvą, duoti Klaipėdai pilną autonomiją.

LIETUVA NEATIDUOS VOKIEČIAMS KLAIPĖDOS NORŠ REIKETŲ IR PERSIMUŠT

"Tuo tarpu lietuviai skelbia, kad nežūrint koks nuosprednis išpuity, jie neprileis, kad prie išeitjes į jures pasilikty nepriklausoma ir stipri vokieškumo tvirtovė, ir delto iš Klaipėdos nesitrauks, net gi jei prisėity j ginklu gint." Tokie pareiškimai vokiečių spaudą veda galutinai iš lygsvaros.

Pulkininkas Merkys, kurs užėmė vadovaujantią vietą Klaipėdos Taryboje, kada prezidentas Otto Boettcher buvo nuverstas. Užtai vokiečių valdžia protestavau Tautų Lygai, kad Lietuva suvalaužė statutą, gvarantuojanti Klaipėdos autonomiją.

Anglija Tariaisi su Valstybėmis Klaipėdos Klausime

London. — Britų valdžia tariaisi su kitomis valstybėmis kas link Klaipėdos klausymo pavedimo Pasauliniam Teismui. Kapitonas Antanas Eden, Užsienių Reikalų Sekretoriaus Padėjėjas, atsakydamas į vieno asmens užklausymą, pareiškė, kad Tautų Lygos Trayba negalėjo susitaikyt del perdavimo ginčo Haagos Tribunolui, kad gavus patariamą nuomonę.

Kapitonas Eden toliau išaiškino: "Tarybos raportas, vienok, primena nariams, kad jie turi galę, pagal Klaipėdos Konvenciją, kreiptis į Teisimą. Anglijos valdžia dabar sprendžia savo nusistatymą kas link šio klausymo besitardama su kitomis valstybėmis.

5,000,000 RAUDONOS ARMIJOS

Maskva, vas. 23. — Sovietų karo komisaras Vorosilovas laikė apvairščiojimo 14 metų raudonosios armijos sukaktuvių perspėjo savo 5 milijonų armiją būti pasiruošus reikalė ginti tolimuosius rytus nuo baltgvardiečių, kurie su japonų pagelba norį atplėsti sovietų žemes.

Kriaučiai Sustreikavo Bostone

Boston, Mass.—2,500 kriaučių sustreikavo Bostone. Policiją paskelbė, kad pikietavimas nebus pakėnčiamas ir visi bus suareštuoti, jei nebus permaina pikietavimo sistemoje. Prasidėjus streikui trečiadieni, 500 vyrų ir moterų susirinko ant Kneeland gatvės ir visa gatvė buvo susikimšusi. Šie priklauso prie radikališkos organizacijos, tai po konferencijos organizuoti I. L.G.W. U. sargai nešios baltus raiščius su juodomis raidėmis "A. F. of L." ant rankų. Tokiu būdu policija galės pažint pripažintų unijų pikietierius ir atskirt nuo radikališkų organizacijų. Teipgi policija galės pranešt unijų vadams prieš padarymą areštų, jei jie nepasielgia pagal įstatymus, kad neduoda žmonėms praeit. Policija leis pikietuoti tik tai unijų paskirtiems asmenims, bet ne ypatoms kurios neturi nieko bendro su streiku. Bet jei žmonės prie šių unijų peržengtų taisykles, tai ir jie bus areštuojami, nepaisant prie kokios unijos kaltininkas priklausio.

Nuo to laiko, kada streikas prasidėjo trečiadieni, trys žmonės suareštuoti: Tina Dandau 39 metų iš Roslindale, Anna Block 27 metų iš Roxbury ir Arnold Waxman, 22 metų iš So. Boston.

BEDARBĖS PAGELBOS BI-LIUS PRIIMTAS

Washington, vas. 19. — \$700,000,000 bilius bedarbėms pagelbai tapo priimtas 9 balsais prieš 3 kongreso darbo komisijoj. Iš tos sumos \$300,000,000 bus skolinama valstijoms gubernatoriems reikalaujant, \$200,000,000 skolinama valstijoms, kurios nebėgali gauti kitos paskolos ir \$200,000,000 skolinama viešiesiems statybos darbams.

Sako, Kad Sus. Valstijos Ruošiasi Karan?

Komunistų dienraštis "Daily Worker" paskelbia svarbų pranešimą iš Washingtono. Dienraštis nurodo, kad tapa patirta, jog Jungtinij Valstijų Karo Departmentas pradėjo skubiai spausdinti blankas delei drafto į karą. Spausdinama net 30 milijonų kopijų. Valstybės spausdėtui esą įsakyta atidėti visus kitus darbus į šalį ir spausdinti tas blankas. Tas reikia niekų daugiau, kaip tai, kad Sus. Valstijos rengiasi prie naujo karo. Viską turi priruošusios draftavimui jaunų vyrų į karą.

Toliau "Daily Worker" nurodo, kad per pastaruosius kelius mėnesius amunicijos ir karo reikmenų gaminimo dirbtuvės dirba viršilaki, nes gavo didelius užsakymus iš Karo Departamento. Ypatinai daug amunicijos gaminama Japonijai, iš kurios irgi gaunami dideli užsakymai.

37 RUSIJOS PILIEČIAMS SOVIETŲ ŽEMĖ "AMŽINAI" UZDARYTA

Sulig Maskvos Prezidiumo centralinio Pildomojo Komiteto sprendimo, suspenduojama 37 Rusijos piliečių, grįžimas į Sovietų Socialistinės Sąjungos Respubliką "Ant Visados." Žinios, atėjusios iš Maskvos 21-mą dieną vasario skelbia, kad Sovietų Pildomasis komitetas suspendavė tų 37 sovietų piliečių pasportus už jų kritiškas peržvalgas link Sovietų valstybės, kurias sovietų autoritetas įžiurėjo kontroliuoti reviduoti, tiems 37 Rusijos piliečiams gyvenantiems už rubežį (jų tarpe ir Leonui Trockiui) Sovietų žemę uždarė "amžinai".

Jack Sharkey Atvyks į Chicagos Stadiumą

Chicago, vas. 22. — Sporto puslapių redaktorai pataria chikagiečiams užsikimšti ausis vata, nes Jack Sharkey atvažiuoja į Chicago, ateinantiems penktadieniui, dalyvauti Ernie Shaaf ir Young Stribling kumštynėse. Mat, Shaaf yra Sharkio globojamas mokynys ir Sharkis mėgsta daug ir garsiai kalbėti.

Sharkey pats turės imtynes su Max Schmelingu del pasaulinio čempionato titulo ateinančią pavasarį, birželio 16 d., New Yorke. Be to Jack Dempsey žada dar grįžti į sceną ir imtis su pirmaeiliais kumštinnikais. Be to yra daug dar kitų klausimų ir naujienų bokso pasaulyje, del kurių Jack Sharkey visuomet turi ko nors pasakyti. Tad Chicago susidomėjus laukia ką pasakys atvažiaves Bostono "seileris", faktiškai pasaulio čempionas Jack Sharkey.

Japonų Atstovas Atsaukiamas iš Sus. Valstijų?

Tokio. — Katsuji Debuchi, japonų ambasadorius Sus. Valstijoms grįžta atgal į Tokio dviejų mėnesių vakacijoms. Manoma, kad Debuchi išduos aiškų Sus. Valstijų nusistatymą kaslink Kinų-Japonų konflikto. Šitokis skubus japonų ambasadoriaus atšaukimas nustebino Suvienuytas Valstijas.

Vokietija Slapta Finansuoja Savo Šulus Klaipėdos Krašte

Klaipėda, Lietuva, vasario 3.—Klaipėdos lietuvių laikraščiai paskelbė nufotografuotą kopiją laiško, tuos vokiečių nacionalistinės organizacijos Berlyne, rašyto Klaipėdos mokyklų patarėjui p. Meyer iui laike jo pavuivimo Genevoje, už pereių metų, 1930, spalio 15 d. Kaip iš to laiško matyti, kad vokiečių nacionalistinės organizacijos teikia stambias pinigų sumas per Klaipėdos krašto oficialius valdininkus, su tikslu platinti vokiškumą tame krašte. Laišką skamba sekamai:

VERTIMAS

Deutsche Stiftung Tgb. Nr. 2050-30 (Atsakant prašoma paduoti viršutinį numerį).

Berlin, 15 spalio, 1930
Kurfuerstendam 197-198
Telefonas: Bismark 9577

Ponui Mokyklų Patarėjui Meyer (Tuo tarpu Genevoje) Viešbuty des "amilles rue de Lausanne 14.

Labai gerbiamas Pone Meyer!

Jums pranešame, kad dar sykį žinomam tikslui yra paskirta 10,000 markių. Pinigai rytoj pasiunčiami į Karaliaučių ir mes duosime parėdymą, kad jie iš ten būtų parėdėdami Jūsų sąskaiton į Tl. Prašome, duokite Jūsų bankon parėdymą tuos pinigus pervesti žinomą adresu. Šiam asmeniui jau iš kitos pusės yra nurodyta apie pinigų padalinimą, taip kad Jus del to nieko neprivalote rūpintis.

Su aukšta pagarba (Parašas)

VOKIEČIŲ KONSULO SEIMININKAVIMAS

Patiriama, kad kita vokiečių nacionalė organizacija "Concordia" siųsdavo piniginę pašalpą vokiškiems laikraščiams Klaipėdoje, "Memeler Dampfboot" ir Memeler Rundschau". Tie laikraščiai visą laiką varo kampaniją už vienų vokiečių viešpatavimą Klaipėdos krašte ir už artimus interesus su Vokietija. Taip pat patiriama, kad Vokietijos konsulatas Klaipėdoje jau kelinti metai elgėsi ne kaip akredituotas diplomatas Lietuvai, bet kaip faktinas Klaipėdos krašto administratorius, net išduodamas pasus ir liudymus vokiečiams be Lietuvos centro valdžios organų žinios.

Šiandien Klaipėdoje yra tokia padėtis: 1. Viso krašto laukininkų bruzdėjimas prieš direktorių ir dabartinį seimėlį, del jų nevykusios ukio politikos. 2. Darbininkų, ypač hetuvių judėjimas, del lygių teisių. 3. Lietuvių visuomenės pasipiktinimas direktorijos neteisėty elgėsiu ir lietuvių teisių skriaudimu. 4. Slaptos derybos direktorijos narių Berlyne ir Karaliaučiu, gubernatoriaus raštas seimeliui ir direktorijos pirmininkui nepasitikėjimo klausimas seime lyje. 5. Neteisėtas Klaipėdos krašto seimelio panaikinimas ir gubernatoriaus raštas del panaikinimo. Mat, Klaipėdos apskrčio seimelio (tarybos) rinkimai buvo laimėti lietuvių ir darbininkų, ir to bijodama direktorija su vietinio teismo pagelba rinkimus panaikino.

ATEMĖ "DELEGATŲ" PASUS

Klaipėda, vas. 3. — Tenka patirti, kad rūsyje su kelione į Karaliaučių ir derybų su valdžios organais, gubernatorių Merkys pareikalavo tarnybinio paso iš direktorijos nario Puodžiaus ir del derybų su valdžios įstaigoms. Berlyne taip pat iš direktorijos prezidento Boetherio. Abudu pasus atidavė.

LIETUVIAI AMERIKOJ

Brooklyn, N. Y.

Didžiojo New Yorko Lietuvių Minėjo Lietuvos Nepriklausomybės 14 metų Sukaktuvės; Siuntė Telegramas į Genevą ir Lietuvos Atstovybei.

Vasario 16 d. Didžiojo New Yorko lietuviai kuo iškilmingiausiai, 5 draugijoms rengiant, bendrai paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės 14 m. sukaktuvę. Tūkstantinę Didžiulę Lyceum salę užpildė kilnaširdžiai lietuviai, ne vien Didžiojo New Yorko, bet svečiai ir iš tolimų kolonijų, kaip Baltimore, Md., Pensilvanijos, Connecticut, nekaltas jau apie New Jersey ir Long Island. Išeivijoj gyvenant, ne valstybinei šventei esant, tokia minima dalyvausti, kada tautiečiai užimti kasdieniniai darbai—daugiau negu pasisventimas!

Vakaro programa vadovavo p. J. Sagevičius, Brooklynio Tautininkų Klubo pirmininkas.

Brooklyno Operetės Choras, vedamas X. Strumskio, pagiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus ir malda už žuvusius už Lietuvos nepriklausomybę, garbės sarkybai laikant Amerikos ir Lietuvos vėliavas.

Puikiai, pilnai patriotingą dieną labai atatinę kalbą, ir vykusiai istorinę Lietuvos nepriklausomybę kurimosi istorinė santrauką pasakė Lietuvos Generalinio Konsulo pareigas einas p. P. Dauzvardis, Lietuvos Vicekonsulas New Yorke.

Komp. J. Žilėvičius pasiūlė miniai, dėl Klaipėdos įvykių, pasiūsti į Genevą Lietuvos delegacijos žygius, užgiriančią telegramą, kurios tekstą paskaitė „Vienybės“ Redaktorius p. J. Valaitis. Pasiūsta ir kita, Lietuva, Nepriklausomybės 14 metų sulaukus, sveikinanti telegrama. Mimios trukšmingu ploidimu telegramos užgirtos. Abiejų tekstai telpa šiam puslapy.

Ilgiausią programos dalį atliko Brooklynio Operetės Choras, vaidindamas patriotingą, dienai ir sąlygomis puikiai pritaikintą, St. Šimkaus trijų veiksmų operetę „Išeivis“. Orkestru dirgavo X. Strumskis, režisavo: P. Bukšnaitis, Jonas Valentis ir Kazys Kraučūnas.

Vaidinime puikūs rolės atliko: Vitalis Bukšnaitis (Jonas), Violeta Tamičiūtė (Motina), Mirijona Strumskienė (Ievutė), puikiai dainuodami ir vaidindami; Vincas Matusėvičius (Amerikonas) nepamainomai puikiai vaidino. Gražiai užduotis atliko: Kazys Dikėus (Antanas), Pranas Venys (žydas), Juozas Jankus (Vadas), Feliksas Morkus (Maikis), V. Vyšnius (Guzas), Pletkininkų bobų rolės, kaip mėgėjos, vaidino labai įdomiai ir natūraliai: p-lės Ono Raulynaitė, Vera Klingaitė, Kazė Steponkiūtė.

Trumpesnes rolės kiek silpniau atliko: Juoz. Dumbliš, Juozas Valiunas, Milda Vizbaraitė, Elena Motiejūnaitė, Ona Šiminskaitė, Eugenija Vizbaraitė. P-lė Elena Cepinskaitė (Mariutė) neblogai vaidino. Dainuoti gražiai, bet visiškai negarsiai dainavo, ir publikoj nebuvo girdėti, orkestrui ir tykiaji projektant. Jos balselis malonus, bet mažas. Gal kiek ir drąsos stigo, nes scenoj matyta pirmą kartą.

Operetėj kai kuriose dalyse įdėta gana ir komiško. Sujaudinti tautiečiai, gavo progos ir pasiжуokti. Ypatingai gerai kluvo lietuvių išgamsoms: len-

kams ir bolshevikams tarnaujančioms. Tas tautiečių sukėlė entuziazmo. Už tai kreditas rezisoriams, ypatingai p. Bukšnaitčiui.

Taip puikų paminėjimą surengė Liet. Operetės Draugija, Liet. Tautininkų Klubas, Liet. Legiono Postas No. 1, sv. Petro Draugija ir Sandaros 30 kp. Lietuvai sveikinti telegramą siuntė visos rengėjų draugijos, išskyrus Sandaros 30 kp., kurios atstovas p. Strimaitis nesutiko Lietuvos sveikinti, kandangi Lietuvą valdanti „neteisėta valdžia“. Toj kuopoj priklauso: p. Strimaitis, ponai Vitaičiai, p. Vinikai, ir dar keli veikėjai.

Bendrai, paminėjimas visais atžvilgiais puikusiai pavyko. V.

Brooklyn, New York

Mūsų pusiau-inteligentai mėgsta susirinkę į kompanijas prie stikluo išliet tulžį ant asmenų, apie kuriuos jie žino mažiausiai. Tokie politikieriai diskusuoja ir išskoneveikia atskirus asmenis, patys budami nupuolusiai. (Kam? Red.). Jie neigia juos moraliai, dvasiniai ir medžiaginiai, bet pasitaikys pirmaj progai, jie laizosi ir šliaužioja kaip kokie šliužai prie apšmeižtų žmonių. Tokie tipai labai mėgsta vartoti žodį „Tamsa“ arba „Mielas Drauge“.

Jie atrodo nekaltais avinėliais. Tie žmonės apsišarvavę vilko skura bei nepasitenkindami atskromis asmenimis, ima nagrinėti spaudos klausimą pludami redakcijos narius, bendradarbius ir t.t. Pažvelgus į jų nešvarių sielų plyšius, matosi juodų dėmių. Jie mano, kad niekas apie juos nežino.

Laikas ponai politikieriai pagaltoti ir mestą „bobučiu“ darbą, nes tokie Jusų žygiai nedaro jums garbės, bet dar labiau žemina ir taip jau neaukštą Jūsų autoritetą seniai esantį svestimženkluose. Žinokite, kad ir sienos girdi. „Zvalgas“

Montreal, Kanada

NEDARBAS IR DARBININKAI

Jeigu ką nors dirbi, o be jokios naudos, tai geriau visai nedirbt. Bet tingyns, kurs nieko nedirba, tai negali tikėtis nieko gero nė savo naudai nė kito. Brauning'as revolverių išdirbėjas per ilgus laikus suko galvą vis pagerindamas savo išdirbystę ir vis buvo neturingas. Francijoj, Paryžiuje, artiste ant scenos vartojo Brauningą. Pradėjo revolveris šaudyti, trankytis net pačia artistė nušovė. Tada visame pasauly Brauningo revolveriai pagarsėjo ir išdirbėjas paliko turtingu. Žmogus vartodamas savo išmintį lengviau atlieka sunkų darbą kaip drutuo lis su jėga.

Nuo Kaizerio stipraus kumščio per keturius metus ir tris mėnesius žuvo apie dvidešimt milijonų žmonių, bet visgi buvo vilties kad užsibaigs tos žudynės. Šių laikų žmogaus išmintis ir protas užkariavo pasaulį. Mašinos padaro žmogaus rankų darbą. Mašinos dirba, žmonės skursta ir dejuoja. Negalima permanyti, kad geresni laikai ateitų ir butų kiekvienam darbo. Išmintis užkariavo ir išmintis laimėjo karę. Mašinos dirba, o žmonės stovi ir žiuro. Klausymas, kuriu budu galima prašalint darbą ir sulaukt geresnių laikų? Ar kad kiltų karas, ar tas pra-

šalinių bedarbę? Aš sakau, ne. Ar kad surinktų visokiais budais tukstančius, milijonus, milijardus dolerių šelpti ir maitinti be užsiėmimų žmones? Ar pradėt viešus darbus, kast tunelius, statyt tiltus ir kitus tam panašius darbus?

Matome šiandien pasaulį užsėstą kaip kokia nelaimė—vadinama bedarbe. Žmonės susilaukė vien tik dėjavimo ir vargų. Toji nelaimė-bedarbė atėjo netikėtai ir tą bedarbę prašalint galima tikėtai per didelį vargą. Atkreipkim atydą į įvyki Pittsburgh, Pa. Garbingas žmogus kun. Jokubas R. Cox, as, vargdienių žmonių šelpėjas, suteikė pagalbą badaujančioms žmonėms. Gavę pavalygt stato namelius iš žolės ir šakelių, turėtų užveja po akimis. Šioje šalyje randasi dideli miškai, iš kurių galima pasisistatyt gerus namus. Taigi jei tuscios žemės butų apdirbamos, tai iš jų gautų gerą pragyvenimą. Tik reikia nusistatymo, o prie visko galima prieit. Taigi tokios mano nuomonės kaip butų galima prašalint bedarbę.

F. Dubauskas

Philadelphia, Pa.

UŽSMAUGĖ SEPTYNIŲ MERTŲ MERGAITĖ

Lutz šeimyna gyvena ant 1007 N. American gatvės. Septynių metų šios šeimynos mergaitė žaidė arti namų ir staiga žuvo. Motina pradėjo ieškot tos mergaitės, Dorothy Lutz, bet niekur nesuradama pranešė policijai. Policija ir net slaptoji policija dėjo pastangas kelias dienas. Netikėtai už kelių dienų žmonės rado mergaitę, bet jau negyva.

Kaltininkai buvo greit ieškomi ir buvo nužurėta keleta ir sumiti. Tikras kaltininkas jausdamas negerai savo sąžinėje ir bijodamas, kad jo nesumitu, prasišauko iš namų ir pražuvo. Už kelių dienų sugrįžo ir tuojaus policija suėmė. Šešiolikos metų juodukas išpasakoję viską, pripažino esą kaltu. Kaip suėmė—juodukas sakė, kad jo nervams negerai, sąžinė griežia ir turėjo grįžt namon, kur pateko policijai. Nekalto kudiko šermėnis buvo iškilmingos. Žmonių tukstančiai ėjo jos pamatyti gulnėjos karste ir virš trys šimtai žmonių lydėjo. Palaidota labai iškilmingai šv. Kržiiaus kapinėse. „Balandėlis“

Cleveland, Ohio

JAU TURI \$1,100! Lietuvių Kultūrinio Darželio Sąjungos išdas po perstatymo „Baudžiauninkės“ ir sumokėjus nekurių draugijų atstovams metines duokles, paaugo iki \$1,100! Tai įlmska žinia buvo sutikta su plojimais draugijų atstovų susirinkime Vasario 12 d., kada išdirbėjas pranešė kad yra jau \$1,099.98. Tuoj dalyviai sudėjo tos 7c ir padarė gražią sumą \$1,100. Per metus laiko nuo perelto meto Sausio mėn. Darželio išdas padidėjo virš \$500.

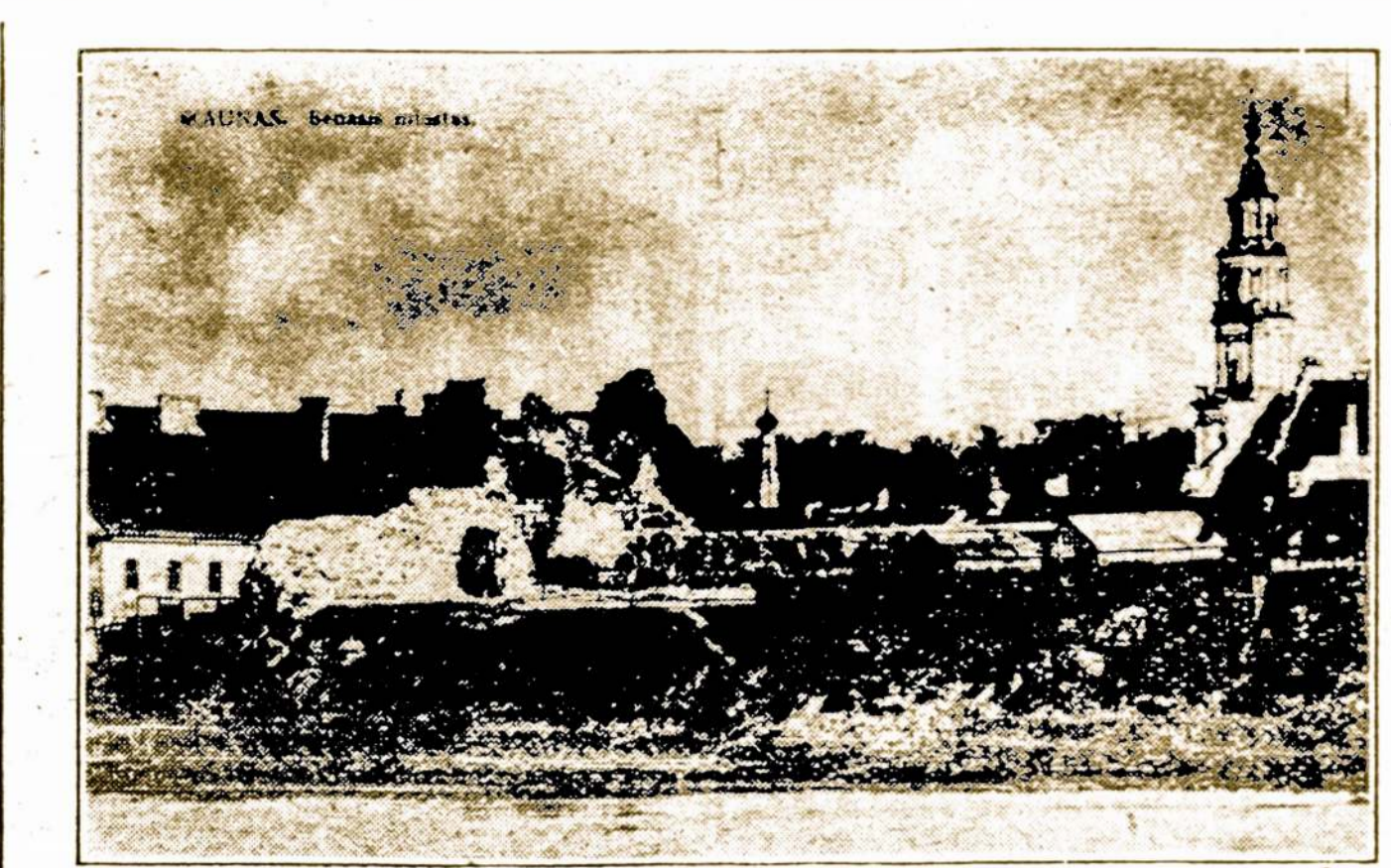
Susirinkime taip pat buvo paskaityta laiškas Maj. A. Ardicko iš Kauno, kuris tarpininkavo Darželio planų pagaminime ir toliau darbuojasi gelbėdamas mums. Štai ką jis rašo: „Dabar sužinojau kad viena iš mūsų ministerijų, kurios pareiga yra tuo reikalu rūpintis, jau kalbasi su špižo liejyklomis dėl Dr. Basanavičiaus biusto ir su gelių dekoratorių dėl sutvarkymo pačios Darželio aikštės. Taigi jau dabar iš mano pradėtos agitacijos inėjo į valdiškas rankas ir manau, kad jau tikrai viskas bus tinkamai sutvarkyta. Dabar pas mus vieši p. Konsulas Žadeičis, tai su juo tuo reikalu dar kalbėsiu, kad jis paragintų kur reikia, kad paskubėtų.“

Darželio atidarymas ruošiamas šį pavasarį, ir ypač dabar galima prie to darbo ruoštis, laimėjus Clevelando miesto majoro vietą Demokratų partijos žmogui, kuris yra drauginas ateiviams ir pasistengs suderinti aplinkybes kad mūsų Darželis be tolimesnio trukdymo butų galima atidaryti.

Darželiui vieta miesto tarybos paskirta Rockefeller parke. Atidarymo iškilmsė kviečiamas dalyvauti Lietuvos Ministeris B. K. Balutis ir Lietuvos Konsulai.

Yra sumanymas sodinti Darželyje po medį kiekvienam mūsų kultūriškai organizacijai gyvuojančiai ir gyvenavusiai Amerikoje. Koresp.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Philadelphia, Pa.

ISKILMINGAS LIETUVOS NEPRIKLIAUSOMYBES PAMINEJIMAS

Lietuvos nepriklausomybės šventės paminėjimas įvyko šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 331 Earp gatvės, vasario 16-tą dieną, 7:30 valandą vakare, 1932 metais. Vienok tą dieną, iš pat ryto visi rengėsi prie taip mums brangios istorinės šventės, nes visiems buvo pranešta spaudoje, plakatuose ir bažnyčiose apie paminėjimo smulkmenas. Šv. Kazimiero parapijos kunigai dėjo savo pastangas ir paminėjimas pavyko kuo puikiau. Aštuntą valandą ryte buvo atlaikytos trejos mišios už žuvusius Lietuvos didvyrius ir pasišventus Lietuvos nepriklausomybės kovojė. Bažnyčia buvo juodai apdengta — karstas aukštai škelstas ir aplink degė daug žvakių. Tas reginys darė nepaprastą įspūdį ir visi prisiminė apie žuvusius Lietuvos didvyrius kovos lauke. Mišias laikė kun. P. Laumakis, klebonas J. J. Kaulakis ir klebonas Simonas Draugelis. Visi meldėsi už lietuvių karėivius žuvusius kovos lauke už Lietuvos liuosybę.

Vakare prisirinko daug lietuvių iš Philadelphiajos ir apielinėms miestelių. Vakaro programa susidėjo iš dainų ir kalbų. Klebonas kun. J. Kaulakis atidarė vakarą su trumpa įžangine kalba, paskui parapijos choras, vadovaujant p. J. Hodeliui sudainavo Amerikos ir Lietuvos himnus. Choras sudainavo liaudies dainelių, „Tekėjo Saulelė“, „Kur Bėga Šešupė“, „Už Griužės Tekla Upė“, „Kur Girios Žaliuoja“. Paskui kalbėjo miesto garsus advokatas p. Kelly, kurs plačiai nupasakojo apie Lietuvą ir čia gyvenančius lietuvius.

Aniell Gelažniūtė padainavo solo, „Mano Gimtinė“ ir „Stasys“. Pianu pritarė šv. Andriejaus parapijos vargonininkas p. Stanislas. A. Zigmontaitė padainavo „Karvelėli“ ir „Aš Bijau Pasakyt“ Abi lietuvaitės gražiai dainavo ir žmonėm labai patiko.

Klebonas kun. Simonas Draugelis, atvykęs iš Easton, Pa., pasakė patriotišką prakalbą apie Lietuvą.

Toliau sekė solo Bronė Januilionitė „Kad Aš Našlaitėlė“ ir „Mylėk“. Toliau parapijos choras padainavo „Jaunimo Dainą“ ir „Lai Gyvuoj Mus Tauta“. Pabaigoje padainavo „Ei, Pasauli, Mes Be Vilniaus Nenurimsim.“ Tas visas įaudinantis Lietuvos nepriklausomybės minėjimas liks ilgai atminčiai. K. Dryža

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

! ŠVIESKIMES ! REIKALINGI TUOJAU AMERIKOS LIETUVIUI PARDAVINETOJAI

Jeį pats negali,

gauk mums kokią krautuovę, kuri galėtų tai padaryt. Mes prisijusime laikrašcio numerų sulig reikalavimo.

Amerikos Lietuio pavienių numerų pardavinėtojais gauna 50 nuosimtį.

Amerikos Lietuio prenumerata Sv. Valstijoje — \$1.50; Lietuvoje — \$2. Kas užrašys ir prisųs mums vieną naują skaitytoją, tas gaus dolerio vertės knygu DOVANAI pasirenkant iš mūsų katalogo. Kreipkitės —

Amerikos Lietuio prenumerata Sv. Valstijoje — \$1.50; Lietuvoje — \$2. Kas užrašys ir prisųs mums vieną naują skaitytoją, tas gaus dolerio vertės knygu DOVANAI pasirenkant iš mūsų katalogo. Kreipkitės —

Amerikos Lietuio prenumerata Sv. Valstijoje — \$1.50; Lietuvoje — \$2. Kas užrašys ir prisųs mums vieną naują skaitytoją, tas gaus dolerio vertės knygu DOVANAI pasirenkant iš mūsų katalogo. Kreipkitės —

Amerikos Lietuio prenumerata Sv. Valstijoje — \$1.50; Lietuvoje — \$2. Kas užrašys ir prisųs mums vieną naują skaitytoją, tas gaus dolerio vertės knygu DOVANAI pasirenkant iš mūsų katalogo. Kreipkitės —

Balansuotas Valgis

Rašo Shirley W. Wynno, M. D., Dr. P. H., New Yorko Miesto Sveikatos Komisijonierius.

Šviežias maistas, tinkamas pagaminimas ir gražus patarnavimas prie stalo, tas viskas prisideda prie balansuoto valgio. Prie to dar galime priskaityti gerą sutailyką įvairaus maisto, ir kasdieninį valgio permainą. Nes kunas reikalauja netik paskirtą dalį reikalingos medžiagos bet ir permainos, kad tinkamai galėtų veikti.

Išmintinga šeimininkė, kuri planuoja valgius patenkina visą savo šeimyną prisideda prie to šeimynos sveikatos užlaikymo. Šeiminkės gerai žino, kad kaip tik apleidžia stalą, nekreipia atydos į valgius, šeimyna mažiau valgo, ir lieka užtektinai nesuvalgtu maisto ant rytojaus. Ir ant rytojaus tas maistas nėra toks skanus nei geras, Gera šeiminkė žino, kad gali skaniai pagaminti paprasčiausią maistą.

Nebrangus ir paprastas maistas turi visus elementus, kuriuos kunas reikalauja. Ypač dabar, kuomet turime visokių žalių daržovių, ir prekės nėra augštos valgio problemos yra lengvas.

Tinkamai balansuotas valgis privalo turėti augimių maisto, kurio maisto, mineralinių druskų ir vitaminų. Augimių maistas susideda iš mėsos, žuvies, kiaušinių, pieno, žirnių, pupų ir grūdų. Kuro maistas susideda iš riebumų ir grūdų. Kuro maistas susideda iš riebumų ir tas jima cukrų ir krakmolinių maistą, ir bulves, miltus, ryžus ir kitus grūdus, įvairias daržoves ir gyvulių aliejų, kaip sviestą, smetoną, ir alyvų aliejų.

Mineralines druskas turi pienas, šviežias vaisias, žuvis, kiaušiniai, mėsos, šviežios daržovės kaip kopūstai, salotos, šviežios pupos, spinakai, ir kitos lapuotos daržovės, ir bulvės, žiedkopūstai. Vitaminai, kurio mus apsaugoja nuo įvairių ligų, ir nepilie džio užkrečimuis ir randasi maistate.

Tas reiškia, kad gerai balansuotame valgyje, turime visko pridėti, mėsos, žuvies, šviežių vaisių ir daržovių, ir užtektinai pieno. Permainai, reikia valgyti tokio maisto, kuris kaip tik tam laikui randasi krautuovėse. Krautuovės pilnos tomaičių, kurias galime visais gaminti, virinti, kepti, žalias valgyti ir su salotoms, pilnos reikalingos medžiagos.

Jeigu tavo šeimyna nemėgsta kopūstų, tai jų vieton vartok žiedkopūstų ar ko kito. Jeigu vaikai nevalgo spinakų tai vartok „broccoli“, ir taip su visoms daržovėms. Gali visus lengvai patenkinti.

Ragink visus vartoti duonos ir sviesto. Ir gerti stiklą pieno prie kiekvieno valgio. Užbaig pietus arba vakariene su vaisiais, kiaušiniene arba šaltakoše (šiltame ore).—FLIS.

Jeigu tavo šeimyna nemėgsta kopūstų, tai jų vieton vartok žiedkopūstų ar ko kito. Jeigu vaikai nevalgo spinakų tai vartok „broccoli“, ir taip su visoms daržovėms. Gali visus lengvai patenkinti.

Ragink visus vartoti duonos ir sviesto. Ir gerti stiklą pieno prie kiekvieno valgio. Užbaig pietus arba vakariene su vaisiais, kiaušiniene arba šaltakoše (šiltame ore).—FLIS.

Kur Kiek Gyvena Rusų

„Ost-Europa“ paduoda svetur gyvenančių rusų emigrantų skaičius. Pasirodo, kad daugiausia emigrantų gyvena Prancuzijoje — ne mažiau, kaip 400,000. Kaimyninėse Sovietų Rusijos Pabaltės valstybėse ir Lenkijoje kartu gyvena apie 200,000 rusų emigrantų; Rumunijoje — 70,000; Suomijoje — 8000; Vokietijoje — 60,000; Belgijoje — 8000; Anglijoje—3000. Tolimose kraštuose gyvena: Šiaurės Kinijoje ir Mandžurijoje—apie 90,000; Jungtinėse Amerikos Valstybėse—80,000. Kartu šiose šalyse gyvena apie 1,000,000 rusų emigrantų. Šis skaičius apima beveik vien tik rusus inteligentus, kurie dalyvauja įvairiose kulturingose organizacijose.

PRANEŠIMAS

„Amerikos Lietuio“ leidėjai norėdima šiuo bei tuo pasitaraut savo skaitytojams, sumanė atspausdinti sveikatos libretus ir juos siunčia kiekvienam savo skaitytojam kaip Kalėdinę Dovaną.

Taigi su šiuoimi skelbiame, kad sveikatos libretai jau atspausdinti ir siuntinėjami tiems, kurie nuo liepos 6-tos pereitų metų atsinaujio arba naujai užsirašė „Amerikos Lietuiv“. Mes tas dovanas savo skaitytojams pratešim ir ant šių 1932 m. Tai, kas prisųs \$1.50 už Amerikos Lietuiv, tas gaus tuos Sveikatos Libretus Dovanai. Lietuvoj — \$2.

Todel prašytume gerbiamų savo skaitytojų per šį laikotarpį kiek galit pasidarbuot del praplatinimo Amerikos Lietuio. Tie sveikatos libretai mum brangiai atsiena ir todėl mes jų ne daug ir teatspausdinom. Mes, rodos, neklystam sakydami, kad „Sveikata Brangiausias Žmogaus Turtas Pasaulij“. Mes taigi neklysim pasakę, kad tą turta kiekvienas mūsų turime nuo prigimimo, o tik tai mums stokoja žinojimo kaip jį užlaikyti ir juomi naudotis. Tuo atžvilgiu, mes ir išleidomė Sveikatos Libretus — pamokinimus, kad gera sveikata pasiekiamą kiekvienam be vaistų ir gydytojo pagalbos.

Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St. Worcester, Mass.

6-os Naujos Komedijos ir Doros Sargas

Paskutiniu laiku Amerikos Lietuvis išleido keturius naujus veikalukus ir Doros Sargą, kuriuos tuojau patartina draugijoms išsigyti ir suvaidinti.

1)-Po Apgarsinimui —

Vieno veiksmo komedija, 28 pusl. Lošia 4 vyrai ir 3 moterys. Kaina 30c.

2)-Atsiliepė Širdelė —

Vieno veiksmo dramatiškas vaidelės, 31 pusl. Lošia 4 vyrai ir 2 moterys, ir

3)-Grybų Mišinys —

Vaiku Teatrui. Lošia maži berniukai ir mergaitės. Abu veikalukai vienoj knygelėj. Kaina 25c

4)-Jonas Burbulas —

Vieno veiksmo komedija. 31 pusl. Lošia 3 moterys ir vyras. Kaina 25c, ir

5)-Doros Sargas —

3-jų aktų drama, veikalas iš baudžiavos laikų. 90 pusl. Lošia 6 vyrai ir 4 moterys. Kaina 50c.

6)-Bijūnelis-Komedija

ir drama 4-se veiksmuose 6-se atidengimuose su dainomis. Parušė žymus dramaturgas V. Nagurnoskis. Lošime dalyvauja 15 ypatų. Kaina 50 centų.

7)-Sušaldyta Dėdienė,

Vieno akto farsas—komedija. Ši komedija pilna juokų ir gymuo. Lošime dalyvauja 6 ypatos. Kaina 30 centų.

Imant visas knygeles sykiu — pasiųsime už \$1.50. Kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon St. Worcester, Mass.

TIKRAS LIETUVIŠKŲ BICIŲ

MEDUS

Šita pavasarį dar tikrai išimtas iš bičių. Aš galiu garantuoti kiekvieną šio medaus lašelį, kad aš pats išėmiau iš avių. Mano bičių medus kas metai gauna pirmutinį laimėjimą. Mokestis su pristatymu:

Už stiklinę medaus kvortą \$1.00 Už galloną „„„„ „„ „„„ „„„ „„ „„„ \$3.75 ir Koriukus Dovanai

Galit ypatiška kreiptis arba užsakymus del persiuntimo paduot sekantiu adresu

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS 14 Vernon St. Worcester, Mass.

SKAITYKYT ir PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI

7 DIENOS Į

Lietuva

Greičiausi Garlaiviai Pasauly

BREMEN ~ EUROPA

Puikus geležinkelių susisiekimas iš Bremerhaven į Lietuvą

Taipgi nuolatiniai kas savaitė išplaukimal gerai žinomais Lloyd Kabiniais Laivais. Užsiskykite vietas pas vietinius agentus, reikalaudami Lloyd laivakortų, suteikiant greičiausią patarnavimą.

NORTH GERMAN LLOYD

252 Boylston Street. Boston

SKAITYKYT ir PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI

Amerikos Lietuvis 14 Vernon St., Worcester, Mass.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS VAŠINGTONE PRANEŠIMAI

TRUMPĄ SOCIALINIO GLOBOJIMO LIETUVOJE APŽVALGA

Didysis ketverių metų karas nuvargino Lietuvos kraštą ir jos gyventojus. Vjstur buvo vien skurdas ir vargas. Laikinoji Lietuvos vyriausybė turėjo šiuo klausimu susirupinti ir padėti vargstantiems žmonėms teikti pagalbą. Tuo tikslu buvo įsteigta atskira viešųjų darbų ir maitinimo ministerija. Šios ministerijos kaip tik ir buvo tikslas padėti biednuomenei, daugiausia bedarbiams, organizuojant visuosius darbus. Labdarybės reikalas dar kol kas buvo atliekamas tik visuomenės. Ypatinai buvo skaudus likimas negalinčių dirbti senelių, invalidų ir mažų vaikų našlaičių, nes audringas karas suardė ramų žmonių gyvenimą, išskirstė šeimynas ir paliko daugybę vaikų našlaičių tiesiog be jokios globos. Reikėjo tuojaus steigti prieglaudas, bet šios nebuvo. Taip pat nebuvo iškur jiems paimti maisto nėra rubų. Prie jų globėjimo turėjo prisidėti ir valdžia. Kiek vėliau viešųjų darbų ir maitinimo ministerija buvo reorganizovota į "Darbo ir Socialės Apsaugos Ministeriją", su atskiru socialės apsaugos departamentu, kuris dalinosi į du skyrius: 1) socialės apsaugos ir 2) tremtinių ir belaisvių grąžinimo. Socialės apsaugos klausimas tuo metu, kada visas kraštas buvo nuasintas, kada visuose Lietuvos kampeuose galima buvo matyti vien skurdas, buvo vienas iš opiausių. Reikėjo griebtis visų galimų priemonių šiam skurdui, kad ne visai, tai bent dalinai pašalinti. Tuo metu socialė apsauga susirupino ir savivaldybės. Beveik kiekvienos savivaldybės susidarė apsaugos skyriai, kurie ir paėmė dalį šelpimo darbo savo žinion. Ir taip valdžia ir savivaldybės, gausiai padedant amerikiečiams ir visuomenei, pradėjo varguomenės šelpimo darbą. Pradėta steigti prieglaudas, valgyklos, ligoninės, maitinimo punktai ir t.t.

Šitame darbe pasižymėjo mūsų visuomenė, kuri pradėjo organizuoti labdaringas draugijas, o pasitarosios steigti vaikų ir senelių globojimo įstaigas. Šiuo laiku yra 40 Labdarinų Draugijų, laikantių 104 įvairias būturčių globos įstaigas. Globos įstaigų skaičiuje yra 29 vaikų prieglaudos, 49 senelių prieglaudos ir 25 darželiai. Šiose įstaigose globojama: 3531 grynų našlaičių, 1893 turinčių vieną tėvą, 1374 turinčių abu tėvus ir 2795 senelių invalidų, viso, 9593. Vien globojamųjų išlaikymui, neskaitant kitų išlaidų, išleidžiama virš 1,5 milijonų litų. Daugeis draugijų, neskaitant jų laikomose prieglaudose globojamųjų, teikia vietos beturčiams vienkartinės pašalpas, sušelpia beturčius produktais. Labdaringos draugijos savo rupestinę veikimą į metus įsteigia surinkti: pinigais 981,474 lt. ir produktais 146,867 lt.

DARBO APSAUGA LIETUVOJE

Darbo apsaugos priežiūrą vykdo darbo inspekcija. Einant "darbo inspekcijos įstatymu" (Vyr. žin. 179 Nr.) visose darbo srityse — pramonėje, žemės ūkyje, prekyboje, amatuose ir t.t. — darbo inspekcijai pavesta saugoti pasamdytų darbių žmonių sveikatą ir gyvybę. Pildydami pavestas jiems pareigas, darbo inspektorai 1) prižiūri, kad butų vykdomi darbo srityje įstatymai ir taisyklės, 2) stengiasi įspėti kylančius tarp darbdavių ir darbininkų ginčus ir konfliktus

ir juos likviduoti, 3) prižiūri, kad imonių patalpos atitiktų higienos ir sanitarijos reikalavimus, kad butų aptvertos pavojingos mašinų dalys ir butų duodami, kenksmingus darbus dirbantiems darbininkams, tam tikri prietaisai: odos drabužiai, akiniai ir t.t., 4) nusikaltusius traukia atsakomybėn.

Darbininkų samdymą, santykius su darbdaviais, darbo dienos ilgumą ir t.t. reguliuoja sekančieji įstatymai: 1. "Pramonės įstatymai" (Rusų Išt. Rink. XI t. II d.) reguliuoja darbininkų samdymą pramonėje. 1921 m. šis įstatymas buvo papildytas "Pramonės įstatymu papildymu" (Vyr. žin. Nr. 61), kuris nustato atleistiesiems iš darbo darbininkams, jei atleidimas įvyko dėl darbininko kaltės, tam tikra kompensacija. Kompensacijos dydis priklauso nuo darbininko ištamautų metų skaičiaus ir už darbo didumo. Kadangi "Pramonės įstatymu" nuostatai daugumoj pasenė ir neatitinka laiko dvasiai, paruoštas naujas "Pramonės darbininkų samdos įstatymas", kurį Ministerijai Kabinetas priėmė pirmuoju skaitymu. Čia numatoma darbininkams apmokamos atostogos.

"Žemės ūkio darbininkų samdos įstatymas" (Vyr. žin. 306 Nr.) tvarko žemės ūkio darbininkų samdymą ir jų santykius su darbdaviais.

Kitų sričių darbininkai samdomi, einant asmeninio samdymo taisyklėmis (Rusų Išt. Rink. X t. I d. 2201 — 2247 str. str.).

Darbo dienos ilgumą nustato "darbo dienos ilgumo įstatymas" (Vyr. žin. Nr. 17) ir jo pakeitimai (Vyr. žin. Nr. 212 ir 353). Einant šiais įstatymais visiemis fabrikams ir dirbtuvėms, kurie naudojami samdomuojam darbu, privaloma 8 valandų darbo diena. "Švenčių ir poilsio įstatymas" (Vyr. žin. Nr. 328) nustato švenčių ir poilsio dienas, kurios privalomos netik visų sričių darbininkams, bet ir darbdaviams, o taip pat reguliuoja šiomis dienomis įvairius susirinkimus, pasilinksminimus ir kitas pramogas.

Šiais metais paskelbtas "nakties darbo kėpyklose įstatymas" (Vyr. žin. Nr. 366), einant kuriuo nakties darbas kėpyklose nuo 21 val. iki 4 val. draudžiamas.

Nukentėjusiems nelaimingais atsitikimais pramonės įmonėse atlyginimą nustato 1903 m. birželio m. 2 d. įstatymas. Šiais atsitikimais nukentėjus netekęs darbingumo gauna nuolatinę pensiją, kurios dydis priklauso nuo jo uždarbio ir darbingumo netekimo laipsnio; jeigu nukentėjęs miršta, tai pensija išmokama jo šeimai. Be to, nukentėjusiam teikiama nemokamai gydymas. Nukentėjusiems kitų sričių darbininkams atlyginimas nustatomas einant bendrai civiliniams įstatymais.

Socialinio draudimo srityje pažymėtinas "ligonių kasų įstatymas" (Vyr. žin. Nr. 227). Remiantis juo Lietuvoje įsteigta 10 ligonių kasų, kurios apima visą Lietuvos teritoriją.

Šiais metais Lietuva ratifikavo sekančias konvencijas (Vyr. žin. Nr. 359):

1. Konvencija dėl moterų nakties darbo.
2. Konvencija dėl vaikų nakties darbo.
3. Konvencija nustatyti aštuoni valandų darbo dieni.
4. Konvencija dėl savaitinio poilsio pramonės ir prekybos įmonėse.
5. Konvencija dėl draudimo ligoje pramonės, prekybos ir namų ruošos darbininkų.

Spaudos Biuro "Talkos" Korespondentų Žinios

NESPĖJA ŽUVYS VEISTIS

Taujenai, Ukmergės aps. Prieš keletą metų žmonės pastebėjo, kad Lariškių ežere labai daug žuvų yra. Šokasi, kas tik galėjo, jas žvejoti ir kuo galėdamos. Iš tikrųjų žuvų buta labai daug, nes ir meskere galima budavo jų iki sočiai prisimeskerioti. Tačiau neišaiškinti, kodėl žmonės daugiau gali žuvų išžvejoti, kiek jų tuo laiku prisiveičia. Dabar šitam ežere mažiau žuvų liko, kaip bet kuriam kitam.

ATSIRADO DAUG KIŠKIŲ

Vesėjai, Seinų aps. Šioj apylinkėj labai daug šiemet kiškių atsirado. Vienam miškelyje buvo pastebėtas didelis, kokios 30 kiškių burys. Nors ir pakankamai lauke jiems maisto yra, bet dažnai aplanko ir sodybos. Vienas ukinininkas po nakties rado apgraūžta 12 geriausių savo sodo čiepu.

DIDELĖS KIAULĖS UŽAUGINA

Papilė, Šiaulių aps. Ši kiaulių supirkimo punktas kartais ukinininkai atveža labai didelių ląšinių kiaulių, kurios sveria 8-9 centnerių (25-28 puding).

TRUKSTA TARNAIČIŲ

Keturvalakiai, Vilkaviškio aps. Šio valsciū ukinininkai turi rūpesčių besisamdydami tarnaites. Jų čia truksta ir dėl to tenka toliau ieškoti. Kai kurie ukinininkai važiuoja net į Kauno darbo birža už 70 kilometrų. Pusmėgėms moka metams ligi 250 litų, duodami pilną išlaikymą, o mergoms — 350 lt.

KRIMINALAS, BET NE DEGTUKAI

Kaunas. Lietuvoj degtukas gaminti ir jais šeiminkauti atiduota švedų Krygerio sindikatai. Gavę išimtinias teises vienai švedai degtukas gaminti pradėjo tokios blogos kokybės juos dirbti, kad pasidarė pavojingi vartotojams. Daug kas bebrėdžiamas degtukų rubus sugadino, veidą arba rankas susidegino. Buvo ne maža atsitikimų, kad kridami darba lentynoj stovėdami degtukai užsidegė. Dėl to kriminalinė policija, išaiškinusi visus nuo švedų degtukų nukentėjusius, iškėlė apygardo teisme švedams bylą. Nukentėję nuo netikusių degtukų asmens galės pareikalauti atlyginimo. Be to, švedams bus iškelta ir kriminalinė byla.

NAUJOS KAUNIEČIAMS KAPINĖS

Kaunas. Kauno miesto kapinės yra senos, beveik perpildytos. Dėl to norima jas uždaryti, o kapinėms surasti kitą tinkamą vietą. Daug buvo numatyta kapinėms vietų, bet ištyrus rasta tik viena tinkama, tai Pažaislio smėlyne. Ši vieta yra už Kauno pusšesčio kilometro atstu ir visais atžvilgiais kapinėms tinka. Miškų departamentas, kurio valdžioj minėta žemė yra, jau išskyrė kapinėms 6 hektarų dydžio plotą.

MOKINIŲ KOPERATYVELIAI

Kai kuriose pradžios mokyklose vaizdingai auklėjama mokiniuose koperacija. Štai keletas pavyzdžių.

Svedasai, Rokiškio aps. Kuniškių kaimo pradžios mokykloj jau tretį metą kaip veikia mokinių koperatyvelis. Jo tikslas aprūpinti mokinius knygomis ir rašomąja medžiaga. Koperatyvelis veda patys mokiniai. Kasmet išmokama koperatyvelio nariams dividendas. Pėreitais metais išmokėta 50 litų.

Joniškis, Šiaulių aps. Kitų mokyklų pavyzdžiu ir Kėlyjų pradžios mokykloj įsteigtas mokinių koperatyvelis.

PINIGDIRBIŲ KRASTAS

Šiauliai. Šiaulių apskritis pasižymi pinigdirbiais. Vienus suėmusi policija, atsiranda kiti. Padirbinėja daugiausia monetas, kurias ir sklaidžia turgy metu tarp sodiečių. Šito dalyko griebiasi paprastai žmonėliai, turį silpnumą iš karto "milijonieriais" tapti. Jų pinigai buva labai blogi, dėl to ir greit pavyksta gaminatojus išaiškinti. Kitose Lietuvos vietose pinigdirbiai didelė retenybė.

NAUJA BIZNIO ŠAKA

Pušalotas, Panevėžio aps. Piršlybų paprotys Lietuvoj neišnyksta, bet pradeda realėti ir įgauti biznio pobūdį. Šioj apylinkėj yra keletas ukinininkų, kurie piršlyboje, kuris įteikia iš viso pasaulio gautus arkivyskupų ir vyskupų raportus, spausdina ir trumpai pasitaria su švarbiais bažnyčios ir valstybės reikalais. Po to ateina kiti kardinolai, kurie padaro kitokių pranešimus.

ILGAI LAUKIA PABRANGIMO

Linkuva, Šiaulių aps. Šiaurės Lietuvos daug linų ukinininkai augina. Tačiau linai pigūs. Jau keletas metų, kaip ukinininkai laukia linų pabrangimo ir vis nesulaukia. Linai ne tik nerodo palinkimo brangti, bet vis dar pinga. Kadangi linų visą laiką buvo sėjama daug, tai jų susidarbė ne mažą atsarga. Yra ukinininkų, kurie gerai apdirbto linų pluošto turi net po toną ir dar daugiau. Girdėti daugumoj linų augintojų pareiškimai, kad šiemet linų auginsią daug mažiau.

DVI SAVAITES UŽ NUOĞĄ PASTURGALĮ

Pasvalys, Biržų aps. Neseniai Panevėžio apygardos teismas patvirtino Pasvalio nuovados Taikos teisėjo sprendimą, kuriuo laisvo elgesio mergina E. Simonaitytė buvo nubausa dviem savaitėm arešto už tai, kad besiginčydamas su policiniku vietoj argumentu, parodė jam pakėlus sijoną užpakalį.

TOLI GYDYTOJAS

Griškabudis, Šakių aps. Nemažas miestelis, bet gydytojo nėra. Prireikus reikia įis vežtis iš Šakių arba Naumiesčio. Tai gana toli ir nevisada galima. Gydytojui būtų neblogos sąlygos: viena, kad kito arti nėra, antra, kad apylinkės ukinininkai turtingi yra. Prieš Didįjį karą Griškabudis buvo gydytojas ir ne blogai vertėsi.

SERGA ŠILTINE

Kaunas. Kai kuriose Lietuvos vietose žmonės pradėjo vidurių šiltine sirgti. Sveikatos departamentas griebėsi reikalingų priemonių ligai plėstis kelią užkirsti. Dėka toms priemonėms, ligą pradėjo mažėti. Taip, sirgo iš viso apie 50 žmonių, iš kurių keletas yra mirę.

KIEK YRA LUOŠŲ ŽMONIŲ LIETUVOJE

Kaunas. Su įvairiais kuno trunkamais žmonij Lietuvoje dabar yra apie 15,000. Šlubų vyrų — 5000, moterų — 2700, kuprotų vyrų — 1100, moterų — 1000, be vienos rankos vyrų — 1590, moterų — 500, be abiejų rankų: vyrų — 70, moterų — 54, be 1 kojos: vyrų — 1100, moterų — 450, be abiejų kojų: vyrų — 250, moterų 210. Šitie žmonės nėra darbingi visai arba iš dalies dėl to savo šeimoms sudarė sunkumą. Luosieji retas kuris turi tinkamas dirbtines kuno dalis, kiti tenkinasi labai paprastomis. Tai yra todėl, kad trunksta tinkamų šios rūšies dirbtuvių. Kaune yra tik vieną ortopedijos meistėria, kuria negalėtų visų luosųjų aprūpinti reikalingom dirbtinom kuno dalim. Prieš keletą metų įsikurusi Panevėžy ortopedinės pagalbos draugija kveičia visuomenę jos draugius paremti, nes ji nori nelaimingiesiems padėti.

POPIEŽIUS PIUS XI IR JO VALSTYBĖ

Dabartinis Popiežius Pijus XI yra netik Vyriausia Katalikų Bažnyčios galva, bet ir pasaulinis Vatikano valstybės valdovas. Šiuo antruoju atžvilgiu dabartinis popiežius yra vienintėlis Europoj monarchas, kurio valdžia neribota, nevaržoma nei seimų nei ministerių kabinetų, nei ypatingų įstaigų. Jis valdo Vatikano valstybę kaip tinkama, nematydamas iš niekur jokių pasipriešinimų, jokios opozicijos.

Dabar pažiūrėkim kaip popiežius, šis nepaprastas valdovas, gyvena ir ką jis kasdien veikia. Dabartinis popiežius, kaip ir jo pirmtakai, gyvena puikiuose Vatikano rūmuose, kur turi užmėgus visą trečiąjį aukštą. Ten yra jo valgomieji, miegamieji kambariai, jo paties biblioteka, kanceliarija ir kopyltėlė, kur jis kasdien meldžiasi ir laiko mišias. Toliau yra visa eilė salių, kur popiežius priiminėja valstybių atstovus ir iš viso pasaulio atvykusius maldininkus. Visi rūmai, Visos salės erdvios, šviesios, papuostos senaisiais, brangiausiais paveikslais, statulomis ir įvairiais piešiniais.

Popiežius kasdien keliai 6 val. ryto, 7 val. laiko mišias, po to valgo labai paprastus pusryčius. Dienos darbą pradeda 9 val. Tuo metu ateina pas jį vyriausias jo sekretorius kardinolas Pacelli, kuris įteikia iš viso pasaulio gautus arkivyskupų ir vyskupų raportus, spausdina ir trumpai pasitaria su švarbiais bažnyčios ir valstybės reikalais. Po to ateina kiti kardinolai, kurie padaro kitokių pranešimus.

Dvylikta valandą popiežius ima priimint atvykusius atstovus ir ekskursijas. Paskirtu laiku į priėmimų salį Popiežius ateina lydymas dviejų savo gvardijos kareivių. Visi žmonės priklaupia. Popiežius juos pasveikina ir duoda bučiuot savo papstališkąjį žiedą. Tokiomis progomis dabartinis popiežius su žmonėmis mėgsta ilgiau pasikalbėti ir pasiteiraut apie jų reikalus ir jų kraštų būklę. Įsikalbė jam nesunku, nes be savo gimtosios italų kalbos jis dar gerai kalba vokiškai, prancūziškai, ispaniškai ir lotyniškai. Be to, dar esąs susipažinęs su anglų, grekų, lietuvių ir lenkų kalbomis.

Audienčių priėmimams tęsiasi iki 3 val. Po to popiežius eina pietų. Jis valgo vienas. Valgius paduoda juodai pasipuošę patarautojos (?). Valgo beveik visus mėsiškus ir pieniškus valgius.

Po pietų popiežius apsilvelka baltu arba raudonu apsiaustu, užsideda plačiasis kraštais didelė raudoną skrybėlę ir išeina sodnan valandai pasivaikščiot, neatsivėldamas ar oras geras ar blogas. Vaikšto dažniausiai vienas, bet kartais jį lydi kuris kardinolas arba vyresnysis gvardijos karininkas.

Vakara, tarp šeštos ir aštonotos valandos, Popiežius vėl priiminėja kardinolus, kurie jam

praneša, kas per dieną buvo Vatikano įstaigose padaryta. Po to popiežius eina savo kopyltėlen pasimelst, valgo vakariene, skaito laikraščius, knygas ir šitą rašinėja kartais net iki vėlaus vidurnakčio. Taip ir pasibaigia popiežiaus diena.

VATIKANO VALSTYBĖ

Kaip žinome, buvo laikai, kada Romos popiežiai buvo galingi pasauliniai valdovai; jie valdė istisius Italijos sričių plotus, turėjo kariuomenę, įstaigas ir pasaulio politikoj vaidino svarbią rolę; jie vainikuodavo beveik visus Europos karalius, ruošdavo j tolimums kraštų kryžiaus žygius ir su religijos priešais atkakliai kovodavo. Popiežių pasaulinės valdžios išsigalėjimo dėka pasekmingiau plitė ir katalikų tikėjimas beveik visuose Europos kraštuose. Tai suprasdami Romos popiežiai ir stengėsi kartu but pasauliniais valdovais, kas juos stiprindavo ir leisdavo laisviau gyvuoti katalikų bažnyčiai. Bet 1870 m. viskas pasikeitė. Tais laikais suskilusi ir daugelį valstybių Italija susivienijo į vieną valstybę ir panaišino Romos popiežių pasaulinę valdžią. Nuo to laiko popiežiai tarėsi esą Italijos kaliniai, niekur iš Vatikano neišvažiuodavo ir rūpindavosi tik katalikų bažnyčios reikalais. Popiežiams padaryta skriauda iš dalies buvo atitaisyta 1929 metais, kada dabartinis Popiežius Pius XI padarė su Italijos vyriausybe sutartį, pagal kurią Romos mieste sudaryta 44 hektarų didumo Vatikano pasaulinė valstybė.

Popiežius pasiūto laisvesnis esąs. Vatikane atsirado didesnis judėjimas. Imta statyt nauji rūmai ir steigt reikalingos įstaigos. Dabar Vatikanas, turis taivo pinigų, radio stotį, pašta, teismus, mokyklą ir net netiesė j popiežiaus rumus geležinkelį. Norėtų turėt dar ir orlavių aerodromą, bet jam Vatikano valstybėj butų per ankšta...

Apskritai, šiuo metu popiežiaus valstybė auge, plečiasi. Prie įvairių statybos darbų čia dirba tukstanciai darbininkai, kurie dienai gauna 15 litų atlyginimą. Uždarbia nemažas, kuris pavilioja geriausius Italijos inžinierius, technikus ir šiaip darbininkus. Dabar Vatikano valstybėj yra 500 gyventojų, kurių daugumą sudaro dvasininkai. Suprantama, dėl to šioj valstybėj ir, naturalus žmonių prieauglis nėra didelis. Pav., per trejus metus čia gimė tiktai 10 vaikų...

Popiežius kariuomenės neturi. Ją atstoja 200 vadinamų šviesarių gvardiečių. Dabar statoma jiems nauji rūmai ir manoma jų skaičių žymiai padidinti. Bet ši gvardija ir toliau bus tik dekoracija, o ne kažkokia ginkluotai iega. Apskritai, popiežius nors ir norėtų savo pasaulinę valstybę aukštai iškelti, tačiau apie jos fizinės iegos padidinimą nė nemanoma.—V.R.

Paveikslas Širdyje

Man pagalvojus, ar kas kitą mylėjo, Paveikslas tavo vis širdyje stovėjo. Žinau gerai, kad jaunoj tavo krutinėj Tamsu, tarytum, ten naktis nuolatinė. Ir meilėj tavo gyvybės nematyti. Nes ji paslėpta, kaip prieš audrą saulytė. Nors mus labai skiria gyvenimo kelias. Man visados bus mielas tavo veidelis. Ir aš tave myliu, mylėt nepaliauau, Nors svetima man tu, tavęs neapgaunu. Šios mano eilės delto tau parašytos, Kad sieloj liktų mintys neužgesytos. J. Naruševičius

VIENTELĖ WORCESTERIO LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ IR PINIGŲ SIUNTIMO AGENTURA

Parduodam Laivakortes keliaujančiams į Lietuvą ir atgal. Pagelbėsime išgauti Pasus, Visas, Sugrįžimo Leidimus, Afideivitus ir įvairius kitus dokumentus. Siunčiam pinigūs Lietuvoj Doleriais arba Litais. Visus viršminėtus reikalus atliks Jums Jurž Leonaitė, viena iš prityrusių lietuvaičių, kuri pati neseniai važinėjo Europoj ir žino visas kelionės smulkmenas. Gali užtvirtint svarbius dokumentus Notary Public antspauda. Kam eit pas svetimtaučius, ar pe stubas landyt pas bile koki agentą, kuomet jės gali kreiptis į tikrą, autorizuotą agentūrą—pas saviškius, kur gausit daug geresnį patarnavimą ir savo prigimtoje kalboje. Tel. 5-1094

Amerikos Lietuovo Agentura, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Naujos Knygos

GAUNAMOS "AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE
14 Vernon St., Worcester, Mass.

- PRAKTIŠKOJI LIETUVOS VIREJA—**
Pamokymai kaip gaunami įvairūs sveiki ir gardūs valgiai—302 skirtingi valgiai. Kaina 75c.
- MAIŠTAS IR VALGIŲ GAMINIMAS—**
Parašyta Dr. J. Karvelio. Mokykloms ir šeiminkėms vadovėlis ir pamokymas, kaip gaminti sveikus ir skanūs valgius sveikiems, vaikams ir ligoniams. Kaina \$1.50
- NAMŲ DAKTARAS, nauja daktariška knyga su dviem šimtais receptų. Išsėyk tuoj, sutaupysi pinigų.. \$2.00**
- ZEMAITES RASTAI, 3 tomai \$5.50**
- VAINIKAS, su poetų eilėmis, paveikslais \$1.50**
- RAŠTAS, Upton Sinclair, versta iš angliškos kalbos \$1.25**
- VAISGANTO RASTAI, 7-ni tomai \$7.00**

Amerikos Lietuvis
 The American Lithuanian Weekly
 published every Thursday by
 Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St.,
 Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. \$1.50
 In Foreign Countries 2.00
 Single copies 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, eina ketvirtadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernono St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata S. V. \$1.50
 Užsieniuose 2.00
 Atskiri egzemplioriai 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Liukime Save Plakė!

(Iš Ziemos Blaivybės Savaitės)
 (Lietuvoj pavyzdinčiai kovoja su girtuoklyste. Blaivybės Draugijos ten surengia Blaivybės Savaitės, ir tuo laiku inteligentai — daktarai ir kitokie profesionalai aiškina žmonėms alkoholio nuodingumą. Šiomet Blaivybės Draugija turėjo tokia savaitę surengus laikotarpį 31 sausio ir 7-tos dienos vasario).

Žmonės, liukimės, pagaliau, lyg apsvaigę darę diena iš dienos tas pačias klaidas nežingsniai negalvojant. Sustokim, pagaliau, pažvelkime į savo, savo šeimos ir visuomenės gyvenimą ir pagalvokim. Dabar paskelbta žiemos blaivybės savaitė, todėl pasitaiko gera proga kiekvienam pagalvoti apie savo klaidas ir pasiryžti jas pamesti. Kasmet mokame apie 17 milijonų litų už žemę mokesčių ir dejuojame dėl jų sunkumo, o už degtinę kasmet mokame 42 milijonų litų, už alų mokame 12 milijonų, už naminę degtinę, už naminių alų ir kontrabandos kelių gabenamus svaiguosius gėrimus mokame kita tiek. Vadinas, prageriami su viršum šimto milijonų litų kasmet ir nieko prieš tai nesakome. Niekaš nepagalvojame, kad be reikalo tokius baises mokesčius sau esame uždėję. Tai neapsakomai didelės pinigų suma iš mūsų vargšų kišenų. Per 14 nepriklausomybės metų, darydami daug nuostolių sau ir visam kraštui, esame išleidę svaigalams daugiau, kaip pusantro milijardo litų! Ar dabar, šią blaivybės savaitę, ne metas pagalvoti, kur mes būtume galęję tokius sakias sumas suvartoti, ar ne metas pasiryžti daugiau nebendaryti sau tos gėdos ir tų nuostolių.

Tokių mokesčių sumokėję ką mes dabar turime? Daugelis ukių aplėstų, daug darbininkų su šeimomis didžiausiu skaidriu, daugybė žmonių serga įvairiomis ligomis, pilni kalėjimai žmonių, teismai užversti bylomis, elgėtį ir valkatų daugybė, šeiminų iširimai, muštynės, jaunimo išstūmimai ir tai vis daugiausia už tuos milijardus kraštui nupirkta. Dejuojame dėl ligų, keikiamės dėl žmonių nesugyvenimo, ir vis dėlto geriamo. Tad šią blaivybės savaitę griežtai pakeiskim savo gyvenimą.

Liudnas daiktas šiandien Lietuvoje, kad daugelis motinų žudo savo ir tuos, galima sakyti, žudo savo mylimus vaikučius. Dauguma tokių motinų vaikų užauga arba nesveikų vidurių, arba silpno proto, arba palinkę į girtybę ir išstūmiami. Turime žinių, išskeltų pradžios mokyklų, kad II skyriuje nebuvo nei vieno mokinio, kuris nebūtų gėres alaus, bet ir degtinės, o keletas net būvę pasigėrė. Tai baises dalykas. Ir čia ne tik tėvai, bet ir mokytojai turėtų susirupinti.

Deja, su širdgėla mūsų krašto nelaimėi reikia pasakyti, kad labai daug mūsų mokytojų ne tik nesirupina vaikų blaivimu ir skleidimu visame krašte blaivybės, bet net patys geria. Didelė nelaimė kraštui, kai daugumas mokytojų per visokias kaimo iškilmes ir savo tarpe gerdami liaudžiai blogą pavykdą duoda.

Per šią blaivybės savaitę mokytojai tepakeičia savo ligšiolinį gyvenimą, tebūna jie žmonės geru pavyksu ir kaip įmanydami tekovoja su girtybe.

Kunigai, daktarai ir visi kiti inteligentai, kurie dar ragauja teuos nelaimingus nuodus, meskite juos greičiausia toliau ir bukite vargstantiems užtarėjais.

Šią blaivybės savaitę kiekvienas pasiryžkime nevartoti svaigiųjų gėrimų, savo pavyksu ir darbais blaivinti visuomenę.

Visi, mokyti ir nemokyti žmonės, nesitenkiname vienais pažadais, bet iš tikrųjų pasiryžkime amžinai atsiveikinti su svaigalais, kurie griauite griauina mūsų kraštą.

Ta pasibaisėtina svaigalams suma aiškiai rodo, kad centai sudaro milijonus litų. Tad nė cento svaigalams! Patys saives nepakime.

Viši stokime į eiles prieš girtybę, kad greičiau išsivadotuome iš vergovės. Bendromis jėgomis blaivinkime ir švieskime kraštą. Visos draugijos ir valdžios įstaigos taip pat turi atsिमinti, kad krašto blaivinimas yra viso krašto reikalas ir todėl daugiau negu iki šiol turi prisidėti prie blaivimo darbo.

L. K. Blaivybės Draugijos
 Centro Valdyba

LIETUVOS KARIŠKA MASINA

Jurgeliutė Priemė Kandidatūrą

SLA. Pildomoji Taryba daugumu balsu pripažino, kad D-ras Vinikas nėra J. V. pilietis ir kandidatu į SLA sekretorių būti negalės. Nors Prezidentas Gegužis Tėvynės redaktorius Vitaičio raginamas dėjo pastangų, kad praversti D-ro Viniko kandidatūrą.

Toku būdu Petronė Jurgeliutė pateko pirmon vieton kaip kandidatė į SLA sekretorių. Kitaip ir neturėjo būti. Tapti SLA sekretorium neužtenka būti geru žmogum, reikia ir apie apraudą nusimanyti ir būti susipažinusi su knygvedyste. Jurgeliutė yra vienintelė kandidatė, kuri tą darbą moka ir gali prideramai atlikti. Bile Jurgis SLA sekretoriaus darbo atlikti negali. Tą žino abudu ir Gegužis ir Vitaičis.

Ant galo visi Jurgeliutės priešai juk gerai žinojo, kad SLA raštinė patekus į rankas nepirtyusių žmonių pridarytų tiek bėdies, kad nė Salomona neatsitaisytų, tačiau keršto pilni žmonės gali viską padaryti. Juk Azūnario-Devenio bylą prityrę advokatai ištyrė ir jeigu jų nuomone Gegužis tame reikale yra kaltėsnis negu Jurgeliutė, tai kas jiems gali prieštaraut? **Zvalgutis**

JAPONŲ ir KINŲ KARIUOMENĖ

Viename prancūzų žurnale "Kariuomenė" paduoda Japonijos ir Kinijos kariuomenių karišką stovį.

• Sulig žurnalo paduotu skaitlinių įšeina, kad japonų kariuomenė susidaro iš 16 divizijų neįskaltant 17-tos, vadinamos "imperialistinės Lietuvoje". Pėstininkai susideda iš 34 brigadų—68 pulkų. Pėstininkų pulkų sudaro 3 batalijonai po 600 žmonių kiekvieno kulkosvaidininkų rotos.

Kavalerija sudaro 25 pulkai, po 3-4 eskadronus pulke. Eskadronė skaitoma po 100 žmonių.

Lauko artilerija sudaro 15 pulkų. Kiekvienas pulkas susideda iš 6 keturkanuolinių batarėjų.

Inžinierių kariuomenė sudaro 17 batalijonų (apakų bei tranšėjų) batalijonai, 2 gelžkelių pulkai ir 2 sąryšių pulkai.

Japonijos kariuomenė taikos laike, sulig "Arme", jeina apie 211 tukstančių kareivių ir karininkų — bendrai.

Japonijos sausžemio aviacija, kaip kad "Arme" pažymi, sudaroma iš 8 pulkų.

Dabar pasiūlymėm kokis sąstatas Kinijos kariuomenės. Sulig 1929 metų taktiško vlenūčių sąstato, kiniečių kariuomenės divizija sudaro 14 tukstančių sauslų. Ramybės laike Kinijos bendrų kariuomenių sąstatas bus sekantis:

Pėstininkų 114 divizijų, 29 atskirės brigados ir 13 atskirų pulkų.

Kavalerija susideda iš 8 divizijų, 4 atskirų brigadų ir 2 atskirų pulkų.

Artilerijon jeina 13 pulkų ir 15 batalijonų inžinierių ir priremiamųjų kariuomenų.

Abelna skaitlinė kinieškosios kariuomenės galima palyginti su 1,800 tukstančių žmonių skaitline, arba 1,800,000 kareivių armija.

JAPONIJOS TERITORIJA IR GYVENTOJŲ SKAITLIUS

Sulig pas mus esančių skaitlinių iš 1930 metų parodo, kad Japonijos sala turi 64,450,005 gyventojus; Korea turi 21,058,805; Sala Formoza turi 4,594,161 gyventojų; Japonijos dalis Sahalinoy — 221,248 gyventojai. Viso sudaro 90,395,041 gyventojus. O jeigu pridėt dabartinį Mandžiurijos 30 milijonų gyven-

tojų skaitlių, tai pamatysim, kad Japonija netrukus priskaitys iki 120 milijonų gyventojų arba turės lygia skaitlinę su Suv. Amerikos Valstijoms.

Gi tuo tarpu, kad palyginus Japonijos gyventojų skaitlinę su Kinijos, su kuria ji dabar kariauja — pamatysime didelį skirtumą.

1920 metų cenzo skaitlinės parodo, kad tuomet Kinijoje buvo priskaityta 400,800,000 gyventojų, o dabar jų skaitlius siekia į 500 milijonų žmonių. Nekalbant apie teritoriją, nes ji užima 4,277,170 ketvirtainių mylių. Gi Japonija tik 261,567 ketvirtainines mylias.

"Vilnis" ir "Laisvė" Palaiko Vokiečių Pusę, o Neigia Lietuvius

"Vienybė" n-y 22-me teisingai pastebi, — kad Chicago komunistų leidžiamas lietuvių kalba laikraštis "Vilnis" incidentą Klaipėdoje vadina "Antruoju Imperialistinės Lietuvos smurtu pasigrobto Klaipėda". ir aiškiai pasisako už provokišką politiką. Klaipėdos lietuvių sukilimą 1923 m. jie vadina "smurtu," "grobimu." Tuo savo pareiškimu "Vilnis" aiškiai pasisako prieš Lietuvai, lietuvių tautai ir jos nepriklausomybę. — Tal begėdiškais lietuvių išniekinimas. Tai juodžiausia dėmė, kokia kada nors "Vilnis" yra papildžiusi! Toki editorialai, kaip "Vilnis", o 35 nr. yra visų Amerikos lietuvių užgavimas!

Toliau Vienybė klausia: — ar gi Amerikos lietuvių nors mažiausia dalis, po tokio pareiškimo, gali toleruoti tokį gaivalą? Lietuviai draugijose tą atsiminkite ir valykite iš jų tuos išdavikus, kurie už pinigą parduoja savo tautos garbę, jie gali jus, jusų draugijas parduoti! Kada žmogus paslekta to laipsnio, kad jis remia savo tautos priešus, jis yra ne tik savo tautai, bet visai žmonių kenksmingas.

Mes čia dedam ištrauką iš kitų Lietuvių Komunistų dienraščių "Laisvės," kuri savo 33-me numery perspausdijo iš Berlyno paduotas vokiečių fašistų žinias, neigiančias Lietuvos valdžią už tai, kad ji gina savo kraštą — Klaipėdą nuo vokiečių imperialistų antpuolių. Tėmykit, kaip tas neva komunistų organas, prisidengęs darbininko skraiste, nori įtikinti lietuvių tautą, kad Klaipėdą lig butų ne Lietuvos Kraštas ir štai ką ji sako:

"Lietuvos fašistai nuvertė Klaipėdos valdžią, suareštavo prezidentą ir įvedė savo diktaturą. — Iš Berlyno pranešima, kad staiga Lietuvos armijos oficiali pagrobė ir suareštavo Klaipėdos prezidentą vokiečių Otto Boettcher ir atidavė teisman. Kaltinamas jis "tėvynės išdavystėj". Buk jis buvęs Berlyne ir daries pasikabėjimus su Vokietijos valdžija. (Taip, jis buvo. Ir ne tik buvo Berlyne, bet dargi nepadare iki 3000 litų tik finansinškai Lietuvai nuostolių. (Žiūrėk "Lietuvos Keleivį" n-y 32-me, š.m., ten rasi Boettcherio dokumente del kelionės išlaidų nuorašą.—Red.)

"Visoj Klaipėdijoj paskelbtas faktinas karo stovis. Paskirti trys fašistai, kaip diktatoriai. Iš seimelio atimta visa galia. Klaipėdos gatvės apgulitos Smetonos kareiviais. Vokiečių laikraščiai konfiksuojami. Vokietijos laikraščių korespondentai patyrimui dalyku stovio nelaidžia. Taip pat nutrauktas susisiekimas su Klaipėda per telefoną.

"Delei šito smurto Vokietijos valdžia įsakė savo atstovui Kaurne užprotestuoti prieš Lietuvos valdžią. Tuo tarpu, Vokietijos valdžia ruošias skusti Lietuvai Tautų Lygai. Vokietija sako,

kad nuvertimas Klaipėdos valdžios sulaužo sutartį delei Klaipėdos autonomijos.

"Genevoje kalbama, kad Klaipėdos įvykiai turi bendrų ryšių su įvykiais Azijoje. Smetona pamatęs, kad dabar gera proga sulaužyti sutartį ir galutinai pamvergiti visą Klaipėdą, kuomet Japonija tą patį daro su Mandžiurija."

Matote, kaip musų komunistai suniekšėjo. Jie gatavi Lietuvai atiduoti bile kam, kad tik už tai sau pelno pasidarius. Jie vakar siulė ją Rusijai, šiandien jau Vokietijai, o rytoj, jeigu lietuvių sugebėtų atsiimti Vilnių, tai be abejonės, kad jie pasiūkauk sau lenkus ir talką?

Ir ištikrujų, blaivai protaujantis žmogus tokius bolševikų žygius paskaitytų negudriaus, kadangi Lietuva jokių žemių užgrėbt nenori ir nemano. Jei ji stengias savo teritorijas išlaikyt bei atvaduot Vilnių, tai yra jos šventa priedermė. Juk ir bolševikai sako, kad jie savo teritorijas nė colio nepadaus kitiems? Jei sakysime, kad bolševikų redaktorai nežina Lietuvos istoriją, tai labai apgalvėtina. Bet jeigu jie žino (o juk žinot turėtų), tai reiškia, kad dirba už pinigų svetimoms valstybėms, kad demoralizavus savuosius.

Sulig tokio tų musų komunistų elgesio link lietuvių tautos kaip tiktai tinka Pažerį Vinco poetiškas palyginimas iš eilių "Kiaulė Po Ažuolu":

Po ažuolu sykį Degloji begėdė nukritusių gilų taip daugel pridėdė, kad kniuo ant vietos ir užkrankė garsiai. Kiek reikia pragimus, tuoj stvėrėsi narsiai to Ažuolo pačio šaknaites knaisyti.

Ar tu negali jau šnipo suvaldyti? Jug Ažuols išdžiuat gal! Paliuak darius nieką! — Iš medžio viršūnės ją Varnas taip barė.

"Na, vai tegul džiušta! tai didelė baimė! Kad but ant jo gilės, tai butų nam laimė! Tegul anė vieno ažuolo nelieka, aš nė nerauduosiu!"

Ant to ažuols tarė: — O tu besarmate! Na, kas-gi tai matė tokius niekus plaukšti? Kad šnipa galėtum pakelti į augštį, tai tikrai ant manęs giles pamatytum ir nereikalingai manęs nedarkytum!

Ir nuo praščioku išgirsti tenka kiaulišką tokį mokslo peikimą, o 35 nr. yra visų Amerikos lietuvių užgavimas!

MANO PASTABOS

Rašo Napolitikas

KIEK NAUDOS BUS IS PARTIZANŲ POLEMIKŲ

Pirm S.L.A. kandidatų nominavimui ir Pildomą Taryba, ir laike nominavimų, musų srovinė tulzis išsiliejo, partizanų polemika taip toli nuėjo, kad asmenys, kurie nieko bendro neturi su "fantiškų" partizanų kredo, tapo įvelti į polemikas. Kyla klausimas: kiek naudos bus tiems musų partizanų organams, kurie pašventė savo laikraščius skiltis "gražiai polemikai?" Kiek naudos bus Susivienijimui Lietuvių Amerikoje? I šiuos klausimus gali atsakyti tik tas žmogus, kuris dar nėra pasidavęs partiniui fanatizmui.

ETIKA IR KRITIKA

Jei partiniai egoistai, partijų vadai ir partizanų laikraščių redaktorai supranta reikšmę etiškai ir kritikai, tai jų pareiga išmokyti savo partizanų suprusti etiškai ir kritikai, tada partizanų laikraščių bendradarbiai, kurie užpildo partizanų laikraščius partiviškėmis polemikomis, galėtų laikraštį užpildyti skiltis rimtesniais raštais, mandagia ir konstruktyviška kritika, kuri but naudinga ir įtakinga. Negraži politika ir tulzies rukštimi dvokiantis polemika, nenaudinga musų partizanų organams ir jų organizacijoms.

TAUTININKŲ FRONTRAS

Amerikos lietuvių tautininkų "frontas" kovoje su socialistais, komunistais ir kitokjais "išlais", turi mažai reikšmės. Pažvelgus į Amerikos lietuvių tautininkų srovę, josios sankaiką ir į abelna tautišką veikimą, tautininkų sanpratajimą, prisimena Chinja ir jos padėtis. Taip yra su musų tautininkų srove Amerikoje. Kiekvienam didmestyje randasi tautininkų centras, leidžiamas tautiškas laikraštis, kiekvienoje lietuvių kolonijoje yra daug tautiški susitačiusių lietuvių, atrodo, kad tautininkų srovė yra tiek didelė ir įturtinga, kaip toli- mų rytų Chinja! Tačiau ši lietu-

vių srovė silpna ir susidemoralizavus, mažai reikšmės turinti Amerikos lietuvių visuomeniškam gyvenime tautiniu atžvilgiu. Delto, tautininkų vadinamas "frontas" silpnas, tautininkų organizacijose komunistai bet pame viršų, jei ne socialistų parama. Dabar tas "pavojus" vėl bado į akis, tik jau ne iš komunistų, bet iš talkininkų — socialistų.

KIEK STUDENTAI ŽINO

Nesena Washingtono Universitete politikos fakulteto Profesorius sumanė išbandyti savo studentų politišką sanvoką ir žinybą. Jis pagamino sarsašą, kuriame sutalpino garsius pasaulio žymes politikus ir formoje klausimų ta sarsašą padavė studentams, prašydamas juos atsakyti į kiekvieną klausimą raštu. Paklausimai buvo tokie: 1) Kas yra Grandi ir Gandhi? 2) Kas yra populiarisčiausiu kandidantu į Jungtines Valstijas? 3) Kas yra Vice-Prezidentu J. V. Amerikos? 4) Kada sekanti Prezidento rinkimai bus? 5) Kas yra Premieriu Anglijos? 6) Kas yra Pierre Laval? 7) Kas yra politišku vadu Rusijoje? 8) Kur randasi Manchuria? 9) Kas yra Majoru (Burmistru) Chicago? 10) Kas yra majoru Seattle mieste?

Studentų atsakymai rodo, kad 48% studentų neatsakė į visa dešimtį klausimų. Tas rodo, kiek musų Universitetų studentai įdomauja politika ir kiek jie ko žino. O juk paprastas žmogelis, kuris seka spaudą, pasaulio žmonių gyvenimą ir žinias, gali atsakyti į tuos dešimt klausimų. O jei but paklausta studentų kas yra Lietuvos Prezidentu ir Ministeriu Pirmininku, kur randasi Lietuva? Gal but retas iš studentų galėjęs atsakyti.

LENKŲ JUNGAS

Rytų Lietuvos okupuotam krašte, lenkai uždėdami lietuviams politišką ir ekonomiją jungą, nepasitenkina lietuvių pakantum lenkiško jungo nešimui; lenkai ligi šiol lietuvius broliais vadino, bet viską kas lietuviška ugnimi degino. Pastarais metais lenkiškos okupacijos rytų Lietuvoje pradėjo "kultūrinti" lietuvius uždarinėdami lietuvių mokyklas, netvirtindami lietuvių mokytojus, neduodami mokytojųams cenzo, niekindami lietuvių kalgą per radio stotį duodamose paskaitose. Bet to, lenkų broliškumo globa pagaliau pasidarė visiškai nepakenčiama, lenkai pradėjo vaju uždarinėti lietuvių mokyklas, įsteigtas dar vokiečių okupacijos laiku, pasipriešinusius vaikų tėvus leisti jų vaikus į lenkų mokyklą (kur neomkinama lietuvių vaikai savo kalboj), mušami, kalinami ir be teismo kalėjimuose laikomi tol, kol lietuvių sveikata suardoma, tik paliegusius, sergančius iš kalėjimų paleidžiami ir pasako jiems, kad jie nekaltai. O ką daro lietuviai lenkiško jungo nusikrante — gyvendami nepriklausmoj Lietuvos daly? Ką daro Amerikos lietuviai? Ar jie užtaria savo brolius prislėgtus lenkų vergijos jungu?

Kaip Dažnai Pasikeičia Musų Kunas

Priešingai, mažai lietuvių yra, kurie atjaučia okupuotos Lietuvos lietuvių vargingą gyvenimą. Yra ir tokių, kurie neigia kiekvieną žygi patriotingu lietuvių, besirengiančių teikti pagelbą pavergtiems lietuviams! Yra tokių, kurie neigia Vilniaus vadavimo idealą ir Vilnių vaduot Sąjungos veikimą, niekina šios organizacijos veikėjus, vadindami juos išnaudotojais, gaudagrašiais. Tokių epitetų retkarčiais telpa "Lietuvos Žiniose", Amerikoje — "Naujienose," "Keleivy," "Laisvėje" ir "Vilnyje". Bet nuostabu yra, kad visu laiku "Lietuvos žinios" buvusios valstybinės, tapo anti-valstybingomis.

Kaip Dažnai Pasikeičia Musų Kunas

Seniau buvo tvirtinama, kad musų kuno medžiaga visiškai pasikeičia maždaug per 7 metus. Tačiau tikri matavimai parodė kitajp. Savo vandens išteklius musų kunas pakeičia per kiekvienas tris savaitės. Kadangi vanduo sudaro apie 98% musų kuno, tai galima sakt, kad devynios dešimtosios musų kuno daly paslkeičia per 21 dieną. Ne visa musų kuno medžiaga tokia nepastovi. Azotas, svarbi kiaušinio baltymo ir musų raumenų dalis pasikeičia maždaug per 290 dienu, o geležis — per 300 dienu. Bet pastoviausias musų kuno elementai yra fosforas ir kalnės nasy kauluose ir dantyse.

Vytauto Didžiojo Albumas

Užsienyje Vytauto Didžiojo sukaktuves lietuvių minėjo vietomis iškilmingiau kaip Lietuvoje. Dabar Lietuvoje ruošiamas išleisti tų sukaktuvių paminėjimui didelis gražas albumas, kuriame leidėjai nori atvaizduoti visus pasaulio lituivius. Tuo reikalu albumo laidėjai kreipiasi ir į visus užsienio lietuvių veikėjus ir organizacijas, be pažiūrų skirtumo, vėliausiai iki šių metų kovo 15 dienos atsiųsti savo atvaizdus su paaiškinimu, kuriuos įdėsime į albumą. Taip pat reikalingi įvairūs atvaizdai iš Vytauto Didžiojo minėjimo užsienyje: organizacijų, komitetų, iškilmių ir t.t. Prašoma į šį reikalą pažiūrėti nuosirdžiai ir nesugaišti. Albumas bus viso pasaulio lietuvių atminimo ženklų, puošvečių kambarių ir kukles lentynas, dalykas retas — atsintin kas kartą per 500 metų, todėl visi nuosirdžiai prašomi prisidėti.

Albumas leidžiamas Vytauto Didžiojo Komitetui Lietuvoje priitarian. Spausdinimas jau pradėtas. Albumas 8X37 cm didumo, apie 300 puslankių, spausdinama 4,000, geriausias kreidinis popierius, svers apie 3 kilogramus, bus daugiau 1000 atvaizdų. Skyriai tokie:

- 1) Jubilejinis straipsnis apie Vytautą Didįjį, Vytauto Didžiojo Komitetui, Vytauto D. miršis 500 m. sukaktuvių minėjimo iškilmės.
- 2) Vyriausybės valdžios įstaigos, kitų valstybių atstovai, mokslo įvairios įstaigos.
- 3) Visuomenės įstaigos svarbieji atstikimai.
- 4) Bankai ir kredito įstaigos.
- 5) Pramonės įmonės.
- 6) Prekybos įmonės.

Įzanga ir paaiškinimai bus lietuvių ir prancūzų kalba; pramonės ir prekybos skyriuose — lietuvių, anglų, vokiečių kalba (pagal norą).

Del brangus darbo albumo kaina Lietuvoje 50 litų (be aptaisų) Užsienyje 6 doleriai (be aptaisų). Aptaisai: panašūs į odą — nuo 1,2 iki 2 dolerių, gryna oda — nuo 4 iki 6 dolerių.

Albumo pelno dalis skiriama Vytauto Didžiojo muziejaius statybai, albumo emėjas remis ir muziejų.

Adresas, kuriuo reikia visą ką siųsti: H. Serafinas., Kaunas, Keistiuko g-vė 46, butas 2. Lithuania.

Lietuvos Kanklininkai

Lietuvių tautiškos muzikos instrumentas — kanklės. Jų muzika labai graži ir įspūdinga. Tautiška kanklių muzika palaikyti Nepr. Lietuvoj yra susitvėrusi kanklininkų draugija, kuri jau turi 150 narių ir keletą skyrių. Draugija įvairiais būdais rūpinasi sąpažindinti platesnius visuomenės sluoksnius su kanklėmis ir visur jas platininti. Draugijos laikoma lietuvių kanklininkų mokykla Kaune gyvuoją jau treji metai. Ją lanko įvairių mokyklų mokiniai ir studentai. Per tą laiką mokyklą išmokė kanklių muzikos per 300 žmonių. Mokyklą veda Lietuvos kanklininkų tėvas p. Puskunigis.

Šiomet norima suruošti kanklių muzikos kursus liaudies mokytojams, kurie šios muzikos idėją galėtų skleisti ir kaimo jaunimo tarpe. Kanklininkų draugija netrukus mano išleisti kanklių muzikos vadovėlį, kuriame bus daug sukomponuotų liaudies dainelių ir kitokių dalykėlių. Be to, Kaune įsteigta net tam tikra kanklių dirbtuvė, kuri gamina gražias ir pigias kankles.

Liukime Save Plakė!

Atsargiau su Lenkais

Vieton į Klaipėdą — patekit į Danzigą ir į Lenkų nagus.

Į pavasarį, kaip paprastai, daug Lietuvių važiuoja apsilankyti Lietuvoje. Ir kaip paprastai, Lietuviai mėgsta pirmiausia eiti pas svetimus laivakorčių agentus negu eina pas savus, su kelionės reikalais. Kuriose kolonijose yra Lenkų laivakorčių agentų, Lietuviai neina ir pas juos. Ir štai kas pasitaikė patirti iš tokio Lietuvių vaikščių pas Lenkus, o neįjimo pas savus agentus.

Nuėjus pas Lenką agentą, Lietuvos pirmiausia patiria, kad per jį laivakortė pigesnė. Paveizdan, Lietuviai agentai pasako, kad laivakortė kaštuoja parvažiavimui \$94.50 (trečias klešos), o Lenkas agentas pasako, kad pas jį laivakortė tik \$91.00. Paskui, Lenkas ima girti kokių puikiu laivu keleivis bus vežamas, ir visokių nesąmonių prišneka, kad Lietuvius užaina noras pirkti laivakortę iš Lenko.

Bet mūsų paprastam Lietuvius žmogeliui visai nežinoma tas faktas, kad Lenkai gabena visus savo pasazierius per Danzigą, per savo karidorių, ir savo laivais, kuriuos pora metų atgal nusipirko.

Galima įsivaizduoti kur Lietuvis pakliutų: vietoje į Klaipėdą, atsiranda Lenkijoje, ir vietoje gražaus, iškilmingo Lietuviško pasitikimo, sulauktų Lenkų neapikantos ir stumdymo kaip "Litwinų".

Danzigas yra arčiau negu Klaipėda, taigi ir laivakortė trimis dolariais pigesnė. Bet iš Danzigo reikia dar važiuot traukiniu iki Lietuvos rubežių, taigi reikia paskui pirkti gelžkelio bilietą, reikia mokėti už bagažą traukiniu vežimą, reikia Lenkiškos vizos ir kitokių pabuklių, ko visko Lenkas agentas Lietuvius nepasako. Pagaliau buna taip, kad vietoj \$91 už laivakortę, išsimoka apie \$120 ir prie to prisieiti panešti tiek nemalonumo, kad už kita tiek neparduotum.

Lenkai, norėdami daryti savo linijai biznį užslepia tuos sunkumus su kokiais Lietuvius susidurtų važiuodamas Lietuvon per Danzigą.

Kurie manot važiuoti į Lietuvą laikinai ar apsigyventi, kreipkitės pas savo vietuolius agentus, kurie jus aprūpins visais tikrai reikalingais kelionės dokumentais, pasais, gryžimo leidimais, laivakortėmis, ir už viską paims tik tiek kiek yra nustatyta, nei vieną centą daugiau.

Lietuvių agentai žino ko Lietuvius reikia, kaip parsivežti savo bagažą, kuria linija patogiausia parvažiuoti ir kas reikia daryti ir kur kreiptis pasiekus Lietuvą.

K. S. Karpavičius,
Liet. Laiv. Agentų Sąj. g. Spaudos Kom. Narys.

Lietuvos Karčiamos ir Degtinės Monopolis

Baudžiavo laikuose Lietuvoje nebuvo gerų susisiekimo kelių. Teisybė, per Suvalkiją ejo plentas į Varšavą ir į Berlyną per Vilkaviškį. Plentas buvo padirbtas, netik del susisiekimo, kiek carams važinėti. 1861 m. iš Peterburgho per Kauną ir Vilkaviškį Europos kompanija nutiesė geležinį vedantį į Berlyną. Suvalkijos dvarponiai daugiausia vertėsi žemdirbyste, tai jų javus turėdavo baudžiauninkai išvežioti į Rygą, Klaipėdą, Karaliaučius, o net ir į Danzigą. Taipogi javus veždavo į Jurbarką, Šilutį, Kukarskę, Smalininkus, Kauną, Gardiną ir Vilnių. Javai tais laikais buvo pigūs, tai dvarai turėdavo bravorus ir iš javų darydavo degtinę. Kiekvienas dvaras turėjo savo kelias karčemas, kuriose baudžiauninkams pardavinėdavo degtinę.

Prieš lenkmetį gorčius degtinės kainavo 1 ir pusę amerikos cento, o vienas degtinės kainavo 30 centų. Karčemuose šimkoriais buvo žydai, tai tais laikais karčema buvo baudžiauninko namas pasilinksinimo ir jo mokykla. Nors degtinė buvo pigi, bet žmonės gerdavo mažai, delto, kad neturėjo pinigų, kad ir kas pasigerdavo, bet skandalų nedarydavo. Už tai, kad už skandalo gaudavo po 16 ryškčių ir pasturgau nuo vaito. Tų laikų žmonės labai buvo dori, nes buvo pamaldūs ir mietišdringi.

Po lenkmečių, karčemos Suvalkijoje nesumažėjo. 1878 m. tarnavau Paežerių valsčiuje, tai čia buvo 32 karčemos iš kurių jau tada veikė tik 22. O miestuose ir miesteliuose tada karčemi budavo nuo 50 iki 100, taip kaip Suvalkijoje. Tais laikais buvo daugelis bravorų, tai rusai gabendavo spiritą 96 laipsnių ir Prusus po 30 amerikoniškų centų už kibirą (kibiras turi 3 gorčius, arba 12 literių). O tais laikais karčemuose žydai pardavinėdavo degtinę po 20 amerikoniškų centų už literį. Kaip rusai išveždavo degtinę į Prusus, tai ta degtinė kontrabandos keliu grįždavo atgal, bet jau daugiau kaip 10 kartų brangesnė. Tai iš to Prusai turėjo labai didelį uždarbį.

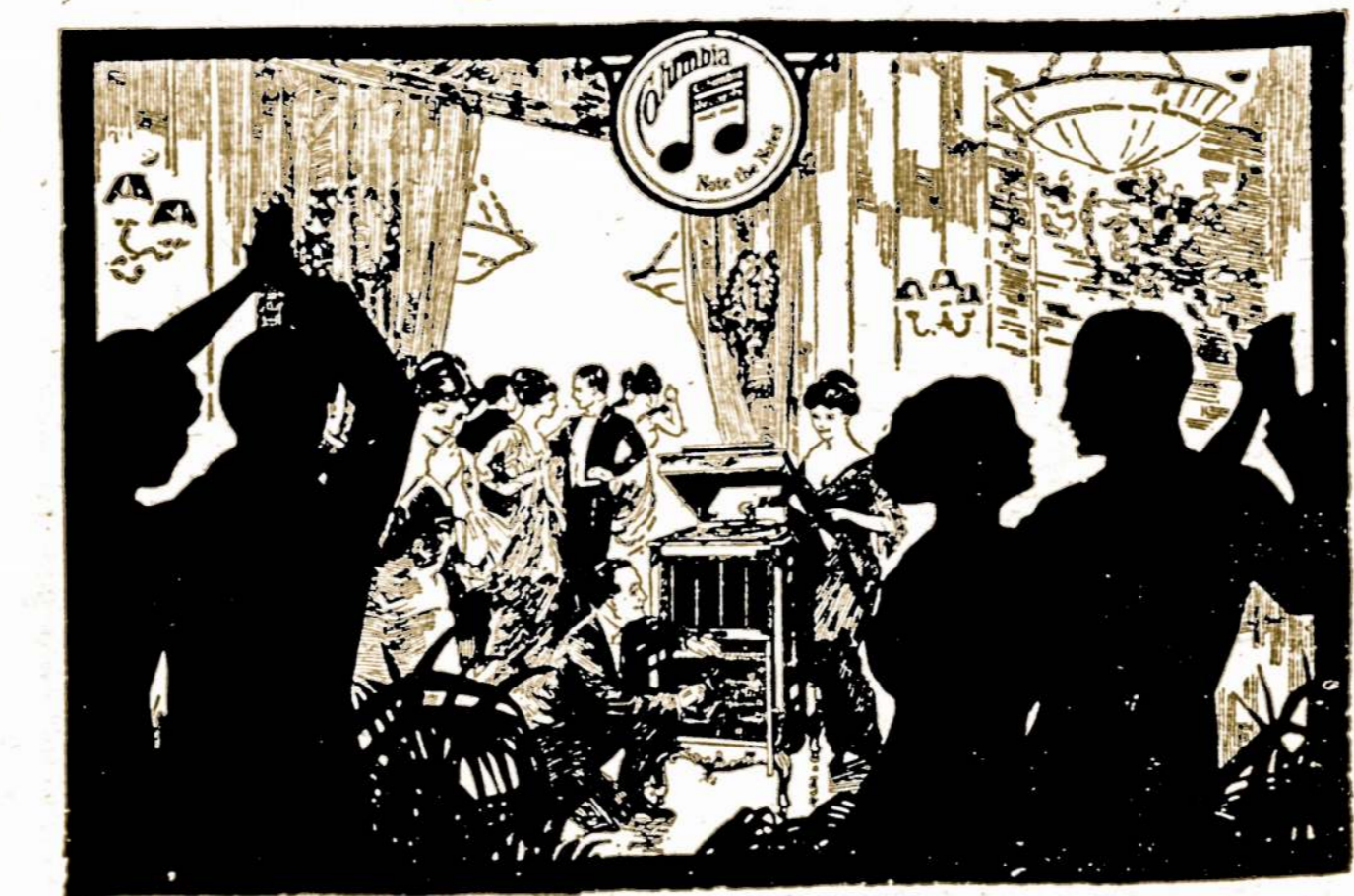
Ant galo 1896m rusai užsimaž sumonopolizuot Suvalkijoje degtinę. Rusai tais metais pastatė Suvalkijoje 2 degtinės distileres, vieną Vilkaviškyje, o kita Suvaikuose. Į distileres pirkto spiritą iš bravorų, mokėdami už kibirą 44 amerikoniškų centus. Abidvi Suvalkijos distileres duodavo per metus valdžiai grynno pelno į milijoną dolerių, o visos imperijos monopoliai duodavo į metus pusę milijardo dolerių pelno. Rusų tauta yra labai pamilusi alkonolį, tai delto tiek daug pragerdavo.

Įvedus degtinės monopolį, rusų degtinė nepabrango. Literis degtinės buvo parduodamas po 25 centus. Prasipatinus Rusijoje monopoliams, girtuoklystė ant gatvės išsėdė. Nusipirkę monopolijje degtinę gerdavo ant gatvių. Rusų monopoliai pas mus buvo panaikinti per karą. Laikė karo labai pabrango javai, nes vokiečiai daugiau kaip per 4 metus rekvizavo visus javus, mokėdami labai mažai ir kiekvienai ypatai palikdami pusę svaro rugių dienai del duose. Tada lietuviai pradėjo namieji dirbt degtinę ir iš centnerio rugių padarydavo po 300 rublių už degtinę. Nors vokiečiai smarkiai baudė degtindarius, bet jie nesiliovė darė. Nors Lietuvos valdžia labai baudžia degtindarius, bet jų ir dabar yra gana daug. Po karui Lietuva ir pas save įvedė degtinės monopolį. Pas mus dabar literis degtinės kainuoja 80 amerikoniškų centų. Bet žmonės labai geria ir daro didelių skandalus.

Mokytojas J. Vencius

Girtuoklis ir iš veido pažįstamas. Veide yra pasilikusios tam tikros dėmės, kaip koks šešelis. Girtaudamas žmogus eina atbulyn, ir tada yra, rodos, atsigaivęs nuo apsvaiginimo, kada blaišvėja.—Vyduanas.

Nebus Daugiau
UŽKIETĖJIMO
DUJŲ SKILVYJE, SIRDIES PIKTUMO
Grati Pagalbą Naudojant
Pepsin' Seltzer
Rabik
PEPSIN SALTZER CO.
Worcester, Mass.
GAUSI SAMPELĖ DYKAI

NAUJI COLUMBIA REKORDAI

Vėliausi ir Geriausi Lietuviški Rekordai!

Čia įdedam tik keletą vėliausios laidos Columbia's rekordų ką tik į mūsų knygyną atgabentų:

- NAUJI REKORDAI:
- 16236—F (Daratos Polka) Jonas Jongaitis (Adelės Polka) Armonikos Solo
- 16237—F (Ubagai Atpuske, dialogas) Dineika (Kiaulė, dialogas) ir Petrauskas
- 16238—F (Šitai Išrožijimas, daina) P. Stankunas ir (Sveikas Broli, liaudies daina) Violet Tamkiūtė
- 16239—F (Tykiai, Tykiai, liaudies Daina) A. Mikulskio (Dziedukas, liaudies daina) Vyru Oktetas
- 16240—F (Pavasaris Lietuvoje) P. Stankunas (Kad Aš Augau Pas Tėtušį) ir V. Tamkiūtė
- 16241—F (Prezidentas Smetona, maršas) L. Viešbučio (Krupaikas, Polka) Orkestra
- 16242—F (Lietuvaitė, Polka) Armonika ir Klarnetas (Močiūtė, valcas) Duetas Armonikomis
- 16243—F (Aš Berniukas) Vanagaitis ir Valteraitė (Suzanna) Vanagaitis ir jo Vaganučiai
- 16244—F (Kanklininkų Polka) Trio—P., D. ir P. (Senas Kanklininkas) Dineika ir Petrauskas
- 16245—F (Širdelė Mano) Lietuvos Viešbučio Orkestra (Tavo Saldžių Mylonių) Su Adinomis

Apart čia pažymėtų Columbia Rekordų, mūsų knygynė galima rasti šimtus kitokių įvairiausio muzikos turinio: Polkų, Valcų, Mazurkų, Maršų, Dainų, Orkestrų, Benų ir daug kitokių, Kreipkitės į —

Amerikos Lietuvio Knygynas
14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

"TALKOS" Lietuvos Spaudos Biuro Žinios

DAUGIAU SKAITO LAIKRAŠČIŲ

Ramygala, Panevėžio apsk. Šios apylinkės kasmet vis daugiau skaito laikraščius. Be laikraščio šeimos jau nėra. Dažnai išsirašoma po keletą laikraščių. Daug yra šeimų, kurių visi nariai išsirašo sau po laikraštį. Radosi, žinoma, ne tuos pačius, bet tokių išskaičiavimu, kad ir kiti šeimos nariai galėtų pasinaudoti. Skolinti laikraštį nėra papročio.

NESKAITYMO AGITATORIAI

Kaunas. Esamomis žiniomis, daugumas Lietuvos parapijų klebonų, kalėdomas agituoja ukininkus skaityti tik krikščioniškus laikraščius, kuriuos katalikų veikimo centras yra užgrybęs, o visus kitus smerkia. Daugiausia tenka labiau išsiplatinusiems tautiškos minties laikraščiams. "Musų Rytajui", "Lietuvos Aidiui", "Jaunajam Kartai" ir kitiems. Kunigai patys užrašo ukininkams proteguojamus laikraščius, o kas pasipriešina, pragarina paveikslą įvairiomis priemonėmis, kaip: nekrikštųsią, neleišią kapuoną ir prakeikslą. Be to, daug kur kunigai vietoj pamokslų bažnyčiose, režia agitacines kalbas siuldami savus laikraščius, o nepageidaujamus dergia, kaip įmanydami.

DOMISI ŠACHMATAIS

Marijampolėje. Suaugę ir jauni mas pastaruoju metu pradėjo labai domėtis šachmatų lošimu. Rygiškių Jono gimnazijos moksleiviai net atskira šachmatų klubą yra įkūrę. Klubas turi apie 60 narių. Kasdien moksleiviai lavinasi šachmatais žaisti gimnazijos rumuose nuo 4 val. pp. iki 7 val. vak.

VARGAS DĖL BEKELES

Kazu Ruda, Marijampolės apsk. Laukė žiemos visai neteko vilties jos susilaukti. Žiema labai reikalinga miškingų vietų gyventojams. Susalęs pelkėms lengviau galima iškirsti pelkėtose ir šlapiose vietose esanti miška ir suvežti jį lengvu žiemos keliu. Nesulaukę rogių kelio, pradėjo dabar raitais medžius iš miško vežti. Kelias velniškai sunkus: pašalo metu didžiausias gruodas, o atodrėkių — purvas ir klampynė miške. Tačiau medžius vežti gyvas reikalas, dėl to pekiškai kamuojasi arkliai ir žmonės.

SVIEČIA SUAUGUSIUS IR UKININKUS

Kaunas. Suaugusiųjų ir ukininkų švietimui šiame labai susirupinta. Didiesniuose miesteliuose yra įkurti liaudies universitetai, kuriuose populiariai skaitomos paskaitos iš įvairių mokslo sričių ir suaugusiems kursai, daugiau pradžios mokyklos programa, o kai kur ir gimnazijos kurso. Be to, ukininkams ruošiami trumpalaikiai kursai, kuriuose supažindinami jie su ukininkavimo budais naudojančiais dabarties mokslo atsiektais vaisiais. Namų šeimininkės taip jau nepaliktos be dėmesio. Joms ruošiami virimo, kepimo ir namų ruošos kursai. Ukininkams skiriamieji kursai ruošiami visuose didiesniuose kaimuose.

BLOGA ŽEMKIANCIAMS ŽIEMA

Biržai. Labai nepastovi Lietuvoje žiema neigiamai paveikia žemkiančius rugius, kviečius ir pašarines žoles. Dažnas atolydis ir pašalas nutraukia žemkiančių šaknis. Be to, per Kalėdas buvo dideli lietus, kurie prilojo tiek daug, kad paskenduo laukai žemesnėse vietose. Nenubėgus vandeniu, apsemtieji laukai sušalo. Vargu ar kas bus iš jų žemkiančių, kuriuos ledas apklojo. Ukininkai spėja busiant labai blogus žemkiančius.

GAUCHET (GASĖS-KAIRIO) MIRTIS

Viename šių metų "Lietuvos Aido" numery tilpo jo Paryžiaus korespondernto idomus aprašymas apie vieno jaunuolio mokslinio gyvenimą ir mirtį. — Tai buvo šių dienų įvykis. Gaigytej: Beveik dar naktį, ketvirtą valandą, kai Paryžių dengė storas ukanų sluogsnis, tuščiame, paprastame Arago bulvare sumirgėjo kažin kokių žmonių šešėliai. Atvažiuo didelis, dengtas vežimas, traukiamas dviejų juodų arklių. Vežimas sustojo ties ilga, aukšta ir drėgna Santė kalėjimo siena. Iš vežimo išlindo kažin kokie žmonės, kurie pradėjo kraustyti kažkokių daiktus ir dėstyti šaligatyvje: didelį kibirą, pintinę, kažin kokią skrynį. Ir ramiai, be triukšmo, pasišviesdami rankinėmis lempomis, šie žmonės pradėjo kažin ką statyti. Vėliau bulvare pasirodė pėsčioji, o vėliau ir raitoji nacionalinė gvardija. Dar vėliau atėjo ir policininkų būriai.

Penktą valandą bulvaru atūžė automobilis ir įvažiuo į kalėjimo kiemą. Iš automobilio išėjo respublikos prokuroras, žinomas Paryžiaus advokatas Campinchi ir dvejetas jo padėjėjų. Kalėjimo raštinėje jų laukė jau kiti žmonės. Visa ši grupė negirdimais žingsniais nuėjo per kalėjimo koridorių ir prisitartino prie vienos kameros durių, už kurių ramiai, be rupeščio, miegojo jaunuolis. Visų veidai buvo išbalė, visi susijaudinę. Kalėjimo sargas atidarė stanguotas duris. Kalnys nieko negirdėjo, jis miegojo, kaip miegojęs. Vienas iš kalėjimo sargų priėjo prie jo, palytėjo jį ir pradėjo žadinti. Jaunolis pabudo, mieguistomis akimis apžiūrėjo ateičius ir tuojau suprato. Jis atsikėlė. Priėjo prokuroras ir kurčių, dusliu balsu pasakė: "Gauchet, jus malonės prašymas atmetas. Bukite drąsus".

Gauchet atsistojo. Ramiomis, šiek tiek virpančiomis, rankomis jis pradėjo rengtis. Jam padėjo kalėjimo sargas, kuris ir padavė iš anksto iki pečių apipjautus marškinius. Kameroje — nyki tyla. Šešios poros akių tyliai sekė judėjimą.

"Ar reikia apsiauti kojūnėmis? — neskirtingu balsu paklausė Gauchet. Atsakymo nebuvo. Šešios poros akių toliau sekė judėjimą. Campinchi — nuteistojo grynėjas — išbalęs, kaip mirtis, priėjo prie kalinio, padėjo abidvi rankas ant pečių ir, žiurdamas į jį pilnomis ašarų akimis, pasakė: "Gauchet, Gauchet, bukite vyras". Paskui vėl ta pati kelionė per koridorių. Priešakyje ejo nuteistasis, palaikomas dviejų kalėjimo tarnautojų. Kalėjimo raštinė. Kunigas.

Nuo šio momento Gauchet jau nebe priklausė kalėjimo administracijai. Jis — budelio nuosavybė. Į sceną išėina budelis Deibleris. Jis prieina prie nuteistojo, padeda ranką ant peties, dvejetas budelio padėjėjų suriša rankas į užpakalį, taip pat suriša kojas, ima jį už žastų ir išveda į kalėjimo kiemą. Paskui jį — kunigas, prokuroras, grynėjas Campinchi ir jo padėjėjai. Didelė juda karieta laukia jų ties durimis. Vieni sulipa į karietą. Duryms užsidaro. Girdimas kalėjimo vartų girgzdėjimas.

Dar penktadienį, vėlai vakare, buvo žinoma, kad respublikos prezidentas atsiskakė pasigailėti Gauchet. Žinia žaibo greitumu aplekė visus Montmartrio landynes, kur Gauchet, savo laiku, buvo nuolatinis lankytojas, kur jį visi pažinojo Pasivėlinę nakties landynių lankytojais, damos baltuos sunkiose, vyrai smokinuose — visi nutraukė Arago bulvaru, kad ten galėtų pažiūrėti paskutinės ir trumpos pasmerktų kelionės. Penktą valandą ryto bulvare stovėjo didžiulės minios žmonių, kuriuos vos vos galėjo suvaldyti policijos grandinės. Cilinderiai, puikus kaliniai, kepturės... Su baisiu ir nykiu smalsumu visi laukė spektaklio.

...Šeštą valandą ryto. Bulvare kurčias minios užimas. Ukanotoje, pradėdantčioje švisti tamsumoje juda neiškūs raitų policininkų šešėliai. Palša šviesa kranta iš elektros lempų, pasislėpusių medžių šakose. Gatvės kampe, pačiame šaligatyvje, iš ukanos išlenda medinis kvadratas, aplink kurį sukinijasi dvejetas figūrų su rankinėmis lempomis, bėgiojančiomis iš vietos į vietą. Retkarčiais jos apšviečia plieninį, šaltą giliotinos peilį.

Staiga — mirties tyla. Iš tolo girdėti arklių kanopų tauškėjimas. Kanopų garsai artinasi. Iš už kampo pasirodo didžiulės juo-

dos karietos siluetas. Ji sustoja ties pat šaligatyviu. Duryms plačiai atsideda. Iš kažin kur, iš tamsos, atleikia komandos balsai. Gvardija stvoja frontu. Raiteliai išsitraukia kalavijus. Karietos duryse pasirodo pasmerktjo figūra, apvilta baltais marškiniuais. Krutinė plačiai atidengta. Tamsūs plaukai kranta ant kaktos. Jis, palaikomas tų pačių budelio padėjėjų, leidžiasi nuo pakopos ir... žaibo greitumu prisišlijeja prie lentos. Tą pačią sekundę peilis kranta...

Gauchet atsimokėjo brangia kaina už savo nusikaltimą. Valandai laiko perėjus Arago bulvaras stovėjo, kaip stovėjęs. Minia išsiskirstė. Giliotina nuvežta. Vienos dramos epilogas baigtas.

Kas toks buvo Georges Gauchet? Kodėl Prancuzijos visuomenė taip giliai emė į širdį šio jaunuolio likimą? Juk Gauchet padarė paprastą, vulgarų nusikaltimą. Jis nužudė žmogų, norėdamas jį apiplėšti.

Georges Gauchet — savo laiko auka. Labai turtingų tėvų sunus, rodos, turėjo platų kelią prieš akis. Jį galėjo vilioti puikios perspektyvos. Gera, rami prancuzų buržuazinė šeima. Nuosava vila Paryžiaus aristokratų kvartale. Tėvas gana anksti miręs. Gauchet, budamas vaikų, mokėsi viename geriausių Paryžiaus licejų. Bet po šiuo aukštinu lukštu slėpėsi šeimos drama. Nežinia dėl ko motina nemylėjo šio sunaus. Motinos meile naudojosi kiti vaikai. Vaikas augo vienas, be pakankamos priežiūros.

Atėjo pokarinis kvaitulio laikas, kai įvairios rūšies snobai pradėjo diktuoti savo įstatymus, kai žmonės pradėjo gyventi nerovingą gyvenimą, kai naktiniai landynių lankymas pasidarė gero tono požymiu, kai jaunuoliai nutarė mesti mokyklos suola, leistis į avantiuras, kad tokiu būdu galėtų greitai praturtėti. Tai buvo azarto, lošimo, lenktynių, koktello, amerikoniškų barų, dancingų, kokaino, morfijaus ir narkotijaus epocha.

Georges Gauchet pateko į šį sukurį. Jis pakeitė licejų Montmartrio. Dienos virto naktimis, o naktys dienomis. Jis pakeikavo iš savo motinos, kad ši jam atiduotų paskutinę jo paveldėjimo dalį. Jis įsisuko į Montmartrio sukurį. Trims mėnesiams praėjus, iš šių pinigų neliko nė ženklo. Tik neapmokėtas viešbučio kambarys ir meilužė. Jis pardavė automobilį ir, leisdamasis nuo pakopos ant pakopos žemyn, atsidūrė į sutenurį ir vangių gaują. Vieną nelemtą dieną jis, apsiginklavęs automobilio raktu, įėjo į vieno juvelyro krautuovę, nužudė šeiminką, apiplėšė vitriną ir vėl grįžo į Montmartrą. Dvejetai dienų praėjus, sekliai pastebėjo jo pėdsakus. Jis kažin kokiųje landynėje bandė parduoti pagrobtą laikrodį. Jį suėmė. Prispaižino. Teismas, Gynėjas darė nežmoniškas pastangas, norėdamas išgelbėti jo galva, bet jis pats atsisakė duoti malonės prašymą, pareikšdamas norįs užmokėti visą kainą už savo nusikaltimą ir sugriautą gyvenimą. Kaip jis prieš mirtį pasakė, norįs duoti pavyzdį visiems, kaip jis pats.

Georges Gauchet jau nėra. Bet Prancuzijos visuomenė sujudinta ir jo nusikaltimu ir jo bausme. Iš visų pusių pasigirsta balsai, kurie reikalauja gelbėti jaunuomenę. Pasak vieno Paryžiaus laikraščio, ties mūsų kojomis atsidarėsi budugnė. Iš šios budugnės ateina sirenos balsas, kuris gali pavilioti ir kitus. Reikia gelbėti jaunuomenę!

Vieno Paryžiaus kapinyno kampe, ties naujai sukastu kapu, verkia motina. Tai madame Gauchet.

PERKAME
Lietuvos Laisvės Paskolos Bonus
Kreipkitės — AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon St. Worcester, Mass.

Vietos žinios

UZDĖJO PO \$500. UZSTATĀ

Prohibicijos agentai iš Worcesterio padarė kratą Bieliausko ukėje, Oxford, Mass., vasario 16-tą dieną ir sučiupo 100 galionų katilą, sunaikino 450 galionų buizos ir pagriebė svaiganančios degtinės ką rado namuose ir prienamuose. Užtai, Liudvikas Bieliauskas, jo žmona Ona ir sunus Antanas buvo suareštuoti. Jie turėjo stot prieš Jungtinių Valstijų komisijonierių E. Crandell, antradienį už sulaužymą prohibicijos įstatymų ir turėjo uždėti po \$500. užstato iki teismo, kurs įvyks kovo 5-tą dieną. Bieliausko ukės giraitėje, vasaros laiku, kaikiuros vietinės draugijos rengia gegužinėm ir šioji vieta yra visiems gerai žinoma.

JONAS VALANGEVICIUS NERĖJO GYVENT

Jonas Valangevičius, 53 metų, nuo 14 Harlem gatvės, atėmė sau gyvybę įkvepuodamas dujų garus, Amerikos Plieno ir Dratų kompanijos dirbtuvėje, pietinėje Worcesterio daly. Jisai ten dirbo per 23 metus. Jonas Valangevičius ir Vladas Jakavonis, nuo 20 Suffield gatvės, abudu dirbo sykiu, pirmadienį. Jakavonis sustojo dirbęs pirmą valandą po pietų ir išėjo namon. Jis sakė, kad Valangevičius neatrodė nusiminęs, bet buvo linksmas upo per visą rytą. Vėlai po-pietų, vienas iš prižiūrėtojų, susekė dujų kvapą ir pradėjo ieškot iš kur paėjo. Surado Valangevičių tame kambaryje, kur dirbo su vamzdeliu burnoje. Vamzdelis buvo prijungtas prie dujų jungtovo vartotas del žibintuvo. Buvo pašautas gydytojas ir ambulanšas, bet jau vyras buvo miręs.

Jis palieka savo žmoną Anastaziją (Jakavoniute), tris vaikus Juozą, Oną ir Julę; ir dvi seseri Apolonią ir Petronę.

VEIKALAS "DU VAINIKU"

Šv. Marijos Kolegijos bernaičiai, Thompson, Pern. perstatė veikalą "Du Vainiku", sekmadienį, vasario 21-mą, Šv. Kazimiero paraprijos svetainėje, 3-čia valandą po-pietų. Worcesteriečiai skaitlingai atsilankė pažiūrėti perstatymo ir visi, kurie matė, tvirtina, jog vienas iš puikiusių veikalų ką iki šiolie buvo suvaidinta.

Sie studentai vaidino teatre: Karalius Liobgiltis, P. Rakauskas; Jo sunūs: Armingiltis, J. Gričius ir Rekaredas, P. Malinauskas; kancleris Gaišvinas, P. Grušeckis; jo sunus Roderikas, M. Juodka; Bazijus, auklėtojas, St. Misiukevičius; Argimundas, P. Martinkus; Sizbertas, B. Ivanauskas; Agilanas, J. Kuprevičius; Utofas, S. Vaičaitis; Klaudivijus, V. Sabas; Komizijus, J. Dambrasuskas; karininkas, A. Vilkišius; Pasiuntinys, P. Žolynas; pirklis, A. Tutkus; kalvis, J. Svambrys; piliečiai: J. Baltrušaitis, P. Morkunas, J. Baltramaitis, A. Kacevičius; sargybinis, J. Jankauskas; sargyba, J. Kamandulis ir J. Overka; tarnas, A. Mažukna; vaikas, Ed. Bulevičius; minia, kolegijos mokiniai.

Šio veikalo turinys atvaizduoja senovės laikus, kuomet gatau valdė Ispanija. Tai kovų perveršmų ir laimėjimų laikai; tai pykčio, pavydo ir keršto gaidynė.

METINĖ VAKARIENĖ

Vasario (Feb.) 28-tą dieną, Nedelioje kaip 6:00 valandą vakare, Suvenyτος Worcesterio Lietuvių Draugijos, rengia puikią vakarienę savo svetainėje, 29 Endicot gatvės.

Kaip visiem iš praeities yra žinoma, kad S. W. L. D. Komitetas visuomet duoda puikias vakarienes, tas pats yra daroma ir šiemet, bet bus skirtingesnė nuo visų buvusių, ir galima drąsiai sakyti, kad dar tokios Worcesterio nebuvo. Kodel? Todėl, kad visas vakarienės gaminimas pavesta jau gal visiem gerai žinomam kukoriui A Lukošiuoniui. Tad jis su pagelba komisijos dėda visas pastogas, kad padaryt tikrai tą ko dar ant vakarienių nėra buvę. Aš tam tikiu, nes ką Lukošiuonas sako, tai ir "minima" — luš ar pliš, bet tur but ir "that's all".

Kolegijos mokiniai vaidins šį veikalą dar ir kitose lietuvių kolonijose: vasario 28-tą, Šv. Juozapo paraprijos mokyklos svetainėje, Waterbury, Conn.; kovo 6-tą Gate of Heaven svetainėje, So. Boston, Mass.; kovo 13-tą d. Šv. Roko paraprijos svetainėje, Brockton, Mass.; ir kovo 20-tą dieną, Sv. Pranciškaus paraprijos svetainėje, Lawrence, Mass.

LIUDVIKA GILIENĖ MIRĖ

Liudvika (Vitkiutė) Gilienė po trumpos ligos mirė savo namuose, Short gatvės, Cherry Valley. Apart savo vyro Juozo, jį palieka vieną sunų Jurgį, dukterį Aliciją; tris seseres Petronę Paulauskienę, Oną Budreckienę ir Ursulę Aidintienę Lietuvoje. Laidotuvės įvyks penktadienio rytu su bažnytinėmis apeigomis Aušros Vartų bažnyčioje, 9-tą valandą rytu. Bus palaidota Notre Dame kapinėse.

APVOGĖ VAITKEVIČIUS

Vasario 7-tą dieną, kada visa Vaitkevičių šeimyna buvo išėjusi į Šv. Kazimiero paraprijos svetainę kur įvyko Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimas, vagis įsibrovė per langą į vidų ir pavogė daug daiktų, vertės už \$75. Vėliaus slaptoji policija sugavo tuos visus vagilius. Pasirodė, kad visi yra lietuvių vaikai apie 15 ar 16 metų. Gėda tokiems tėvams, kad nesuvaldo savo vaikų. Reporteris

VALGIŲ PARDAVIMAS KETVIRTADIENY

Marijos Vardo draugija rengia valgių pardavimą, ketvirtadienį, vasario 25-tą, Barnard, Sumner and Putnam kompanijos krautuvėje. Šios draugijos darbsčio narsės iškepė skanių pyragų ir visokių kitų skanumynų del pardavimo. Visas pelnas eis Šv. Marijos kolegijai, Thompson, Conn. Rengimo komisijon jeina Elzbieta Kupstienė, Kotaryna Palubeckienė, ir Petronė Alavosienė.

DAR APIE LIETUVOS NEPRIKLAIMSOMYBĖS PAMINĖJIMĄ KLIUBO SVETAINĖJE

Paskutiniame "A. L." 8-tame numery, tilpo korespondencija apie Lietuvos nepriklausomybės paminėjimą, klubo svetainėje. Tiesa, to parengimo lapelių nebuvo atspaudinta, tai ir korespondentui sunku buvo surašyti. Korespondentas praleido nepaminišes porą kalbėtojų, tai yra P. Ramanauskienę, iš Norwood, Mass. ir J. Dirvelis. O kas link rezoliucijos, korespondentas tur but tame laike buvo išėjęs kur nors, kad negirdėjo, kaip p-le J. Rautytytė, skaitė rezoliuciją. Toji pati rezoliucija bus išstisai patapinta sekančiame "Amerikos Lietuvis" numery. Rezoliuciją pagaminau aš su pagelba J. Kransko. Vieną kopiją padaviau J. Rautytytei išverst anglų kalbon, ir bus pasiųsta Tautų Lygā, o kitos dvi kopijos lietuvių kalbose, Lietuvos valdžiai ir Lietuvos Atstovybei.

K. Budinavičius Draugijų atstovų susirinkimas įvyks pirmadienio vakare, 8-tą valandą, vasario 29-tą dieną, Lietuvių Piliiečių Klubo svetainėje.

LIETUVIAI!
SKAITYKITE ir PLATINKITE
AMERIKOS LIETUVI

PAVOGĖ ŠALDYTUVA

Antradieny, vagys del kažin kokio išrovavimo pavogė penkiasdešimtis svarų šaldytuvą nuo Dr. Jono J. Zemaičio namų verandos. Šaldytuvus buvo didelis ir sunkus, bet jame buvo labai mažai valgių. Dr. Jonas J. Zemaitis neseniai apsivedė ir gyvena ant no. 6 Chatham place, pirmo aukšto.

IEŠKO ATSKIRO UŽLAIKYMO

Rožė Šapailienė, apskundė savo vyrą Juozą Šapailą ir reikalaua atskiro užlaikymo. Juozas Šapaila pavėdė apsigynimo reikalau adv. B. Mendelsohn'ui. Žmona kaltina vyrą už žiaurumą ir neužlaikymą.

Ona Kureskienė ieško perskyros nuo savo vyro J. Kureskio, kurs gyvena dabar Ventral Falls, R. I. už apleidimą jos lapk. 1921, už žiaurumą ir nori globot dukterį Marijoną. Adv. B. Mendelsohn, 931 Slater Bldg. atstovaua moterį.

Worcesterio Lietuvių Draugijų Parengimai

PRANEŠIMAS
Dr. Pranas Puskungis šiuomi praneša visuomenei, kad jo ofiso valandos ant 4 Lafayette gatvės, Worcester, Mas. tapo pakeistos. Ligonių priėmimas ofise yra nuo antros iki penktos valandos po-pietų paprastomis dienomis. Vakaraais tiktai pagal sutartį. Į namus galima šauktis bile kada, ofiso valandų laike telefonuokit 4-0821. Po ofiso valandų reikia vartot rezidencijos telefoną — Grafton 188-14.

SMAGUS PARENGIMAS

Vasario 27-tą dieną, šeštadienį, kaip 7:30 valandą vakare, Lietuvių Klubo svetainėje, 12 Vernon gatvės, SLA. 318-ta kuopa rengia "Whist Party." Kurie mėgsta lošt kazymomis, prašomi pas mus atsilankyti, o mes užtikriname, kad busite patenkinti. Yra skiriamos dvi dovanos tam, kuris gaus daugiausia ar mažiausia taškų. Bus užkandžių ir gėrymų. Bilietu kaina 50 centų ypatai. Neužmirškite dienos ir laiko, kviečiam visus kurie mėgsta kortuot. Komisija.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOJE MISIJS

Misijas duoda kun. Dr. Bonaventura M. Paulinkas Aušros Vartų parapijoje. Pereitą savaitę misijos buvo moterims, o šią savaitę vyrams. Misionierius nešioja baltus rubus, kada sako pamokslius. Yra iškaltus ir pasako įspudingus pomokslius. Katalikai džiaugiasi tokiomis misijomis ir į jas skaitlingai atsilanko. Netik Aušros Vartų parapiojonai, bet ir daug atsilanko iš Šv. Kazimiero parapijos. Pamokslininkas duoda vėję ir ponams kapitalistams už darbininkų skraudimą. Reporteris

PAIEŠKOJIMAI

Grinius, Petras, kilęs iš Pagirio miest., Ukmėrgės apskr., iki 1915 m. gyvenęs St. Louis, Mo., turis broli Adomą.

Aleksandravičius, Petras, Juozo ir Liudvikos šafranaitės suns, Amerikon atvykęs prieš 33 m.

Venclovas, Stasys, kilęs iš Skapiškio v., Rokiškio apskr., seniau gyvenęs 101 Ferguson St., Newark, N. J.

Benušis, Antanas, apie 40 m. amžiaus, gyvenęs Baltimore, Md. Malcevičius, Antanas, Jono ir Onos sunus, Amerikon atvykęs apie 1910 m. ir gyvenęs Glencore, L.I.N.Y., kilęs bene iš Skuodo.

Dobilas, Pranas, Amerikon atvykęs 1912 m. ir gyvenęs Garrison, Indiana, tarnavęs Amerikos kariuomenėje.

Lešinskas, Vincas, Amerikon atvykęs 1909 m. iš Ginkunų dvoro, Šiaulių apskr., ir gyvenęs Mahoney City, Pa.

Kanišauskas, Domas, kilęs iš Godlaukių km., Šiluvos v., Raseinių apskr., iki 1920 m. gyvenęs 48 Harding St., Cambridge, Mass.

Sinkevičius, Ignas, Amerikon atvykęs 1907 m. iš Kauno, tarnavęs Amerikos kariuomenėje, ir 1924 m. gyvenęs Milwaukee, Wis.

Mykolaitis, Edvardas, gyvenęs So. Manchester, Conn. ir neva išvykęs į Newark, N. J. ir ten miręs. Jo turtas Lietuvoje pavajuje.

Sakalinis, Edvardas, kilęs iš Sugindžių miest., Kuktiškių v., Utenos apskr., gyvenęs ir dirbęs.

PER 15 METŲ

Žymiausias Darbo Žmonių Dentistas

DANTŲ IŠTRAUKIMAS

Be Skausmo... \$1.00
PREMIER Dantų Setas... \$19.50
Sudaužytų Pleitų Sutaisymas
Dantų Valymas—\$1.00

Daktaras
Frederick Brown
418 MAIN GAT.
arti Pleasant ir Main g.
Virš Waldorf valgyklos

VIENTELĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ WORCESTERY

Kur lietuviai gali gaut visokias gyduoles — palaikymui geros sveikatos — žolių ir šakny vaistams. Kitų visokių vaistų ir Patarmų lietuvių kalbojė.

IŠPILDOME VISUS GYDYTOJŲ RECEPTUS
Jei reikia atvažiuojam paimt ir nuvežam į namus.

TELEFONAS DIAL 3-9901

COMMUNITY DRUG STORE
RECEPTAMS VAISTINĖ

JUOZAS SOOTKOOS, Registruotas Vaistininkas

360 Millbury Gatvės Worcester, Mass.

SUSIVINIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Didžiausia Lietuvių Organizacija
307 W. 30 Street New York, N. Y.
S. L. A. 372 Kuopos randasi visose didesnėse Lietuvių Kolonijose.
Turtas: \$1,404,038.14

S. L. A. turi keturis apsaugos skyrus: \$150; \$300; \$600, ir \$1,000
Ligoje pašalpos savaitėje kabo: \$6.00; \$9.00; ir \$12.00.

Jeigu jautiesi geru Lietuviu, jei tau apeina tavo šeimos likimas kuomet tu iš šio pasaulio pasišalinsi, jei rupi paties padėtis nelaimai ar ligai ištikus — prisirašyk prie S. L. A. Prie šios organizacijos priklauso visi prakilūs Lietuviai. Buk ir Tamsta tu prakilimų tarpel Priraškų ir savo mažamečius — bernukus ir mergaites. Informacijų kreipkitės į Centrą aukščiau paduotu antrašu arba į vietinių kuopų valdybas.

No. Weymouth, Mass. ir apie 10 metų atgal išvykę pas seserį Ona Gekienę į Waterbury, Conn. Miliauskas, Ignas, prieš karą gyvenęs Philadelphia, Pa., karometu tarnavęs armijoje ir neva dingęs be žinios.

Gegužis, Dominikas, buv. jurinierium, kilęs iš Seinų apskr., irgi gyvenęs Philadelphia, Pa.

Maselskiai, Pranas ir Juozas, Agotos Hoefertienės broliai, kilę iš Eibariskių km., Radviliškio v., Šiaulių apskr., Amerikon atvykę 1913 m. ir apsigyvenę Brooklyn, N. Y.

Savickas, Pipus, iš Vilkaviškio m., nuo 1912 iki 1916 m. gyvenęs 1004 ar 1104 Jefferson St., Detroit, Mich. ir karo metu išvykęs neva į Philadelphia, Pa.

Ieškomieji arba apie juos ką nors žinantieji malonėkite atsiliepti į **Consulate General of Lithuania, 15 Park Row, New York, New York.**

PARSIDUODA PULRUIMIS ir NAMINIAI RAKANDAI

Skubus laikas ir gera progą — naudokitės tuojau. Netoli Vernon aikštės prie Millbury gatvės Numeris 13 parduoda pulruimius su penkais stalais. Vieta nuo seniai išdirbta ir randa pigi — klauskite šalnia.

Kaslink rakandų, tai kreipkitės taipgi pas tą patį žmogų, nes jis jau tuojau apleidžia Worcesterį. Telefonuokit Dial 4-5516 arba kreipkitės po numeriu 13 Millbury gatvės. Rakandai geram stovy del penkių kambarių, parduoda pigiai. Kas pirmutinis ateis, tam pirkinis teks. (8-10)

A. ŽIUGŽDA
Lietuvis Meistras ir Maliorius

Maliavoja Namus iš Vidaus ir Lauko Pusės. Įdeda Grindis, Duris, Langus, ir abelai iš Senų Namų Padaro Naujus ir už Mažą Kainą. Kreipkitės:—
89 Ward Street Worcester, Mass.

Pirkit Namus—Farma!

1) UKĖ: 68 akierių prie New Yorko valstybės kelio, nauji budinkai, parduoda už bankos mortgelių.

2) Vieta del gasolino stoties — prie labai gero valstijos kelio. Kompanija įdeda pumpas už dyką.

3) Trijų tenementų namas parduoda už bankos mortgelių.

4) Pvi krautuvės, labai geroje bliznio vietoje, persiduoda už pigią kainą. Savininkai išvažiuoja į kitą valstiją.

5) Parsiduoda ukė vištų auginimui prie valstijos kelio už labai pigią kainą.

J. W. BAČINSKAS
362 Millbury St. Worcesterje
Tel. 5-1127 Namų Tel. 3-7743

DYKAI 7 DIENŲ BANDYMAS KENCIAANTIEMS NUO REUMATIZMO

Jeigu jus kenčia nuo reumatizmo, jus dabar galite gauti Rose Rheuma Tabs, irrodytą ir išbandytą gyduole, Dykai 7 Dienų Bandymui. Ši nepaprasta gyduolė jau pagalbejo šimtais. Nesiųskite pinigų tik tai savo vardą ir adresą ant žemiam esančio kupono.

Dykai Del Skaitytojų Išbandykite šią gyduole patys pagelba NEMOKAMO BANDYMO. Išpildykite kuponą ir prisiųskite jį greitai, pirm išsibaigs šis duosnus pasiulymas.

Rose Rheuma Tab Co., (Dept. X 2), 3516 N. Irving Ave., Chicago, Ill. Meldžiui prisiųsti man pilnā Pakelį Rose Rheuma Tabs, apmokėt peršiumtimu. Aš vartosiu jas 7 dienas ir tada pats nusispresiu ar aš noriu jų daugiau.

Vardas
Adresas
Miestas Valst.....

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS

390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 2-8784

Dr. J. A. Tessmer
DENTISTAS

306 Main G-vės, Kambarys 206
(over Steiner Music Store & Iver Johnson's Sporting Goods Store)
Tel. Dial 3-7365 Worcester

Dr. C. Zekus
LIETUVIS DENTISTAS

4 Lafayette St., Worcester
Šalia Dr. Puskunigio

Widoff's Quality Bakery — Kepykla
109 Water St., Worcester

(Po nauja LUJAUS WIDOVO priežiūra, pirmiau buvusio prie Koperatyviškos Duonkepyklos)

Paragaukite,
o persitirkint, kad mes keparam Skaniausiai

Ruginę Duoną, Piragą ir Visokius PIRAGAIČIUS

KONTRAKTORIUS Peter Katauskas
112 Harrison St. Worcester
Tel. 5-8127

Budavojam naujus namus ir taisom senus, taipgi pastatom garadžius. Cemento darbas, tai mūsų speciallškumas. Viską atliekam sąžiniškai už prieinamą kainą.

Reikale plenus patys padarom ir suteikiam gerus, praktiskus patarius.

Waterman's PLUNKSNOS

tai tinkamiausia dovana moterims ar merginoms. Ypač "Lady Patricia" fontaininė plunksna, Waterman išdirbystės, patinka visoms. Plunksna atroda labai gražiai, ne perstora, yra sagtis prikabinimui ridikule. O pati plunksna rašo lengvai, lygiai ir švelniai. Tai naudingiausia dovana, kuria džiaugsis kuriom tik teks jas gaut. Penkos gražios spalvos. Plunksna \$5. Pailėlis \$3. Ateikite ir pamatykite!

A. L. KNYGYNAS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

DIDYSIS LIETUVISKAS SAPPININKAS

JAU GATAVAS. Visi knygynai, knygu krautuvės bei pavieniai siųskite užsakymus tuojau.

Didysis Lietuviškas Sappininkas yra papuoštas šimtais paveikslų. Savyje talpina 150 didelio formato puslapių, kuriuose aiškiai išgulto ir atspēja kiekvieną nors ir nepaprastai siausią sapnā. Prie Sappininko emā dar ir kiti Laimės Spėjimo Aprašymai.

Sappininko kaina 75c.

Užsisakant daugiau egzempliorų duodame nuošimtį. Pinigus siųskite Money Order arba doleriais.

A. L. Knygynas
14 Vernon St., Worcester, Mass.